

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 28

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 11, 1962
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

57-TIEJI METAI

Amerika Išsprogino Erdvėje Galingą Vandens Bombą

Galinga Kelių Megatonų Vandens Bomba Išsprogdinta
200 Mylių Aukštyje; Kuriam Laikui Plačioje Srityje
Radijo, Telefono Susisiekimai Buvo Nutrauktas;
Viso Pasaulio Mokslininkai Tyria Pasekmes

Šį pirmadienį Amerikos mokslininkai Pacifike virš Johnston salų išsprogino galingą, kelių milijonų TNT galingumo vandens bombą dideliame aukštyje. Apie 200 mylių aukštumoje bomba išsprogo ir jos įtaką į įvairius gamtos reiškinius dabar aiškinama viso pasaulio mokslininkų.

Tuo po bombos sprogdimo plačioje Pacifiko srityje visoks radijo ir telefono susisiekimai buvo nutraukti, bet po trumpo laiko Hawajų radijo stotys vėl pradėjo dirbti. Kaip išsprogdinta bomba atsiliepė į radarą ir kitas elektroninio sekimo priemones, neskelbiama. Bomba tam ir buvo išsprogdinta, kad galima būtų patirti, kaip bombos sprogdimas atsiliepia į įvairias susisiekimų priemones. Panašią bombą amerikiečių mokslininkai jau buvo išsprogdinę 1958 metais, bet tada tas buvo padaryta slapta, niekam nežinant. Tik vėliau paaiškėjo, kad toks bandymas buvo daromas. Dabar bomba buvo sprogdinama iš anksto apie tai pranešus ir net bombos sprogdinimo atidėliojimai iš kelių kartų buvo visam pasauliui pranešti.

Prieš galingos bombos erdvėje sprogdinimą girdėjosi nemažai protestų. Protestavo rusai, bet jie tą daro iš papratimo, jeigu ne jie ką daro, jie tuoj protestuoja. Prieš bombos sprogdinimą protestavo ir kai kurie anglų mokslininkai, bet užtat kiti visą tą bandymą skaitė įdomiu dalyku ir gyvai sekė bombos sprogdinimo padarinius.

Galingosios bombos išsprogimas erdvėje ir jos padariniai dabar studijuojami mokslininkų visame pasaulyje ir ypač Amerikos mokslininkai su atsidėjimu dalyką aiškina. Bomba turėjo būti išsprogdinta liepos 4 dieną, bet dėl visokių klaidų jos sprogdinimas buvo atidėliojamas net penkis kartus. Pagaliau šį pirmadienį sąlygos buvo geros ir sprogdinimas atliktas.

Amerika Maitino Alžyro Vietinius

Amerika pasiuntė alžyriečiams keletą tūkstančių tonų maisto tuo metu, kada Alžyro miesto arabai dėl "slaptosios armijos" teroro negalėjo iš niekur gauti maisto. Amerika maistą siuntė per privačias organizacijas ir prancūzų teroristams nežinant.

Kuba Vėl Skundžiasi Dėl JAV Agresijos

Kubos vyriausybė vėl nusiskundžia, kad Amerikos karo lėktuvai ir vienas Amerikos karo laivelis papildė agresiją prieš Kubos suverenitetą. Lėktuvai iš aukštai stebėjo Kubą šnipinėjimo tikslu ir pažeidė Kubos oro rubežius, o karo laivelis buvęs įsiveržęs į Kubos vandenį. Kuba taip pat skundžiasi, kad Amerikos kariai iš savo bazės Kuboje šaudė į Kubos teritoriją.

Amerikos vyriausybė visus tuos kaltinimus atmeta, kaip iš piršto išlaužtus. Atrodo, kad Kuba vis dar gauna daug ginklų iš sovietų bloko valstybių ir savo ginklavinimui pateisinti suranda visokio pateisinimo. Tam reikalui pasitarinama ir kalbinami Amerikai, kad ji šnipinėja ir dar ką tai daro Kubos teritorijoje.

Nukrito Lėktuvas Su 94-iais Žmonėmis

Italijos oro linijos keleivinis lėktuvas pereitęs savaitės gale nukrito Indijoje žemėn netoli nuo Bombėjaus miesto, bet likimas keleivių ir įgulos dar nėra žinomas.

Lėktuvas dingo šešios minutės prieš nusileidimą aerodrome Bombėje, bet jo nepasiekė greit surasti, nes jis nukrito džunglėse. Tik sekmadienį lėktuvą pastebėjo nukritusio keleivinio lėktuvo pėdsakus ir tik vėliau bus žinoma, ar iš keleivių ir įgulos išliko kas gyvas.

STAIGA MIRĖ

Bethesda karo laivyno ligoninėje nuo širdies smūgio mirė senatorius Francis Case, republikonas iš S. Dakota, 65 m. amžiaus. Iš vakaro jis dar ilgai dirbo savo raštinėje senato. Nuo 1936 m. jis buvo atstovų rūmuose, o nuo 1950 m. senato.

"The American Institute of Interior Designers" atnaujino ir naujais baldais apstatė Baltųjų Rūmų pirmo aukšto biblioteką. Tai tos organizacijos dovana. Prezidentienė Kennedy oficialiai atidarė bibliotekos patalpas. Paveikslė iš kairės minėtos dekoratorių organizacijos atstovai: Stephen Juel, Milton Glaser (pirmininkas), pirmininkė Lenygon, Prezidento žmona, Ellen Lehman McCluskey ir Leroy Chambers (buvęs dekoratorių draugijos pirmininkas). Biblioteka įrengta 18-ojo amžiaus galo stiliuje. Nauji šeimininkai Baltuosius Rūmus žymiai pakeitė ir išpuošė.

SLA Suvažiavimas Newarke

Seimas prasidėjo liepos 9 d. puošniame Robert Treat viešbutyje. Seimo išvakarėse lietuvių klubo salėje buvo surušių delegatams susipažinimo vakaras, kur buvo duota proga ir jaunimui pasirodyti, būtent: jaunų talentų kontestas, dainos, muzika, šokiai, literatūrinė kūryba, sportas ir "Miss Susivienijimas" rinkimas. Tai buvo sekmadienio vakarą.

Pirmadienį 10 val. ryto delegatai susirinko viešbučio salėje ir čia SLA pirmininkas Povilas Dargis atidarė 52-ąją SLA Seimą. Pasveikins delegatus, jis paprašė sekretorę padaryti delegatų vardo sąrašą. Mandatams patikrinti paskyrė komisiją. Kol mandatai buvo tikrinami, pasakyta keletas kalbų.

Pasirodo, kad kuopos buvo išrinkusios šiam Seimui 176 delegatus, bet, kaip paaiškėjo, dalis delegatų Seime nepasirodė.

Seniau SLA seimai rinkdavosi kasmet, todėl kasmet reikėdavo ir Pildomąją Tarybą rinkti. Bet tokia praktika vargindavo organizaciją. Vos tik pasibaigdavo

vieni rinkimai, tuoj reikėdavo ruošti kitiems rinkimams. Todel dabar Pildomąją Tarybą renkama dviem etapais ir kas dveji metai šaukiami seimai.

Pastebėtinas ir kitas dalykas. Seniau SLA seimai rinkdavosi lietuviškose salėse, o dabar istaiginguose viešbučiuose, kur už kambaryj dviem žmonėm reikia mokėti nuo 10 iki 17 dolerių. Suponėjo lietuviai.

Siame Seime ryškiai jaučiasi ilgamečio SLA sekretoriaus dr. Viniko nebuvimas. Po pereitojo seimo jis mirė. Taip pat yra miręs buvęs vicepirmininkas Maceina ir buvęs "Lėvynės" redaktorius Vasylius.

Sekretorės raportas rodo, kad dabar Susivienijimas turi 11,370 narių ir \$3,505,824 turto. Kad ir šiandien jis galėtų išmokėti nariams visas apdraudas ir pomirtines, ir dar atliktų \$1,067,104. Todel SLA valdyba stengiasi pritraukti į Susivienijimą ko daugiausia jaunųjų, kad galėtų tą turta jaunajai lietuvių kartai palikti. Daugiau po seimo.

Narkeliūnaitė Traukia Į Teismą Bertašų

Žurnalistė Šalomėja Narkeliūnaitė traukia į JAV teismą agronomą Bertašų, kuris rašęs, kad jos kelionė į Lietuvą apmokėję komunistai. P. Bertašius siūlė, kad tą ginčą išspręstų L. Bendruomenės garbės teismas, bet S. Narkeliūnaitė tą pasiūlymą atmetė.

Išeina taip, kad L. Bendruomenė yra gera Amerikos Lietuvių Tarybai ardyti, bet nenusipelnė pasitikėjimo ginčui spręsti trp dviejų lietuvių.

Republikonų Partija ir Vėl Ieško Partijos Kelio

Republikonų partijoje, besitariant rinkimams, vėl gyvai svarsto savo politinį kelią ir vis nepajėgia surasti politinio nusistatymo, kuris visai partijai būtų priimtinas. Partijos konservatyvus sparnas griežtai yra priešingas partijos liberalams, kurių ryškiausias atstovas šiuo metu yra New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller, bet prieš jį pasisako partijos dešinieji, kurie yra linkę į senatoriaus Goldwater politiką.

Vokiečiai-Prancūzai Paraduoja Kartu

Prancūzijos prezidentas de Gaulle ir Vokietijos kancleris dr. K. Adenauer sekmadienį, liepos 8 d. Rheims mieste priėmė bendrą vokiečių ir prancūzų kareivių paradą. 3,000 vokiečių ir prancūzų pražygiavo po tų dviejų tautų vadus. Parade dalyvavo ir tankų daliniai.

Vokiečių kariuomenės daliniai gavo iš prancūzų teisę lavintis įvairiose prancūzų kariuomenės stovyklose. Tie tai daliniai ir dalyvavo bendrame parade.

Rheims (Rens) miestas ir jo garsi katedra per pirmąjį pasaulinį karą buvo visiškai vokiečių suardyti, o antrame pasauliniame kare prancūzai 1940 metais prie to miesto pasirašė pasidavimo sutartį su Hitleriu. To miesto parinkimas vokiečių-prancūzų bendram draugiskumo paradiui rodo, kad senos kruvinos žaidžios pradeda užgyti ir taikos dvasia ima viršyti.

Gydytojų Streikas Kanadoje Tęsiasi

Gydytojų streikas Kanados provincijoje Saskatchewan dar tęsiasi. Ir gydytojai ir provincijos vyriausybė vėl kalba apie derybų atnaujinimą, bet kol kas derybų dar nėra.

Ginčas tarp gydytojų ir vyriausybės dėl priverstinio žmonių draudimo nuo ligos įvedimo sukėlė didelio susidomėjimo ne tik Kanadoje, bet ir J. Amerikos Valstybėse, kur žmonių draudimo nuo ligos klausimas plačiai svarstomas.

Daugelis gydytojų Amerikoje gydytojų streiką smerkia, kaip priešingą gydytojų priesaikai ir jų pasižadėjimui skubėti į pagalbą žmonėms ligos atsitikime.

Laisvos Alžerijos Nauji Vadai Ieško Savitarpės Taikos

Nepriklausomos Alžerijos Vadai Susirinko Aiskintis, Ar Jie Gali Taikiai Sugyventi, Ar Turės Muštis; Kraštui Gresia Anarchija, Jei Arabai Ims Muštis Savo Tarpe; Maroko Juos Nori Sutaikinti.

Jazzo Orkestras Jau Grįžo iš Sovietijos

Šį pirmadienį amerikiečių jazzo orkestras, vadovaujamas Benny Goodmano, pakyla kelionės namo. Orkestras aplankė visą eilę Sovietijos miestų ir visur buvo širdingai, ypač jaunimo pasitiktas.

Orkestro dalyviai sako, kad Sovietų Rusija į juos padarė gana liūdną įspūdį. Kiek jie turėjo progos stebėti Rusijos žmonių gyvenimą, jis jiems padarė slėgiantį įspūdį. Didelis būtų trūkumas, žmonių apdaras gana mizeras, miestai irgi padarė nekokį įspūdį. Vienas neegras muzikantas sako, jog pasakojimai apie rusų gyvenimo visokius trūkumus visai nėra perdėti. Kitas muzikantas neegras sako, kad jam teko patirti rasinės diskriminacijos, sako, taksikų šoferiai tyčia nepastebi negro keleivio ir pro jo nosį pravažiuoja paimti baltą keleivį.

Pakišo Bombą Vak. Berlyno Komunistams

Sekmadienį kas tai pakišo bombą rytinės Vokietijos komunistų partijos būstinėje vakarinėje to miesto dalyje. Vokiečių komunistų partija gali veikti ir vakariniame Berlyne, nors ji ten didelio pasisekimo neturi, o atsiranda savanorių, kurie ir bombomis tą partiją payaišina. Nuo bombos sprogdimo šiek tiek apardyta kompartijos būstinė, bet šiaip niekas kitas nenukentėjo.

Rytinės Vokietijos komunistai skelbia, kad komunistų ofiso namas "paverstas į pelenus," bet tai tik nusiskundimas. Tikrenybė nuo stolių mažai tepadaryta.

IR JIS ŽUVO

Sudužusio prancūzų lėktuvo pilotas André Lesieur, kuris taip pat žuvo lėktuvo nelaimėje. Jis dažnai vairuodavo prezidento de Galle lėktuvą.

Prancūzijos prezidentas de Gaulle pereitą antradienį paseklė Alžeriją nepriklausoma valstybe ir tuoj pat šalies valdžia buvo perleista arabams.

Bet dar prieš paskelbiant to krašto nepriklausomybę, iškilo ginčas tarp pačių arabų. Dalis arabų vadų ir dauguma ar žymi dalis alžyriečių armijos mano, kad nepriklausomybė turi būti tik pirmas žingsnis į revoliuciją, arba į prancūzų išvymą, jų turty nusavinimą ir ypač į žemės reformą, paimant iš prancūzų kolonistų jų žemes ir išdalijant jas vietiniams žmonėms.

Kiti Alžerijos vadai mano, kad griežtų reformų reikia siekti palaipsniui, o pradžioje reikia laikytis padaryto karo paliaubų susitarimo, nes kitaip teks turėti sunkumų ir su prancūzais, kurie Alžerijoje dar turi apie 400,000 kareivių, ir bus sunkumų su krašto ūkiu, kurs po 7 metų karo ir visokio teroro yra sunkioje padėtyje.

Kad išsiaiškintų, ką ir kokiu būdu toliau daryti Alžerijos vadai susirinko šį pirmadienį Rabat mieste, Maroke ir ten gal susitaikins ir sutars bendrą politiką. Kitokiu atveju naujai laisvė gaives kraštas pateks anarchijon ir skurdan...

Dr. R. Sobolevičius Nori Likti Anglijoje

Sovietų šnipas, vilkavęs kietis dr. Soblen-Sobolevičius, kurs vežamas iš Izraelio bandė nusizudyti, dabar yra Anglijos kalėjime. Jis jau galėtų keliauti į Ameriką ir čia sėdėti į kalėjimą, bet jis per savo advokatą prašo Anglijos suteikti jam prieglaudos teisę, kad nereikėtų sėdėti į kalėjimą.

Anglija ir Amerika turi sutartį dėl kriminalistų išdavimo, bet sutartyje nėra numatyta, ką daryti su šnipais. Todel anglų teismas sprendžia, ar dr. Soblen bus išduotas Amerikai, ar jam bus suteikta prieglauda Anglijoje.

Amerikos mokslininkai ištobulino būdą susekti požeminius atominis sprogdinimus ir jeigu ikišioliniai patyrimai pasitvirtins, galima bus tartis su rusais ir dėl požeminių sprogdinimų kontrolės. Iki šiol nebuvo priemonių susekti požeminius sprogdinimus, bet jei ir juos galima bus susekti, kaip ir sprogdinimus atmosferoje, tada su rusais bus lengviau susikalbėti dėl atominų ginklų bandymų uždraudimo.

Gydytojų streikas

Kanadoje, Saskatchewan provincijoje, kilo nekasdieninis streikas — gydytojų streikas prieš ligonius. Saskatchewan provincija Kanadoje turi socialistinę vyriausybę. Tos vyriausybės ir vietinio parlamento bendromis pastangomis išleistas įstatymas apie priverstiną tos provincijos gyventojų draudimą ligos atsitikime. Saskatchewan provincijos įstatymas yra panašus į Anglijos įstatymą, kurs užtikrina visiems Anglijos gyventojams nemokamą gydytojo ir ligoninės pagalbą ligos atsitikime. Kanadoje, kaip ir visoje Šiaurės Amerikoje, toks įstatymas yra naujenybė ir ypač gydytojai Amerikoje ir Kanadoje griežtai yra priešingi ligonių kasoms ir priverstinam žmonių draudimui nuo ligos. Kai sakome "gydytojai", turime galvoje gydytojų organizacijas, kurios kalba visų gydytojų vardu, nors nebūtinai atstovauja visus gydytojus. Ir Saskatchewan provincijoje iš 900 gydytojų tik 600 su viršum išėjo į streiką, o kiti tęsia savo darbą ligoninėse ar privačiojo praktikoje. Panašiai ir Amerikoje toli gražu ne visi gydytojai yra priešingi priverstinam žmonių draudimui ligos atveju. Bet nėra abejonės, kad didžioji dalis gydytojų, kaip Kanadoje, taip ir JAV-ėse yra priešinga priverstinam žmonių draudimui.

Gydytojų streikas yra nepaprastas tuo atžvilgiu, kad jis visai nesiderina su gydytojų humanitarine misija padėti žmonėms gintis nuo ligų ir nuo mirties. Gydytojas nėra verslininkas, jis nėra ne amatninkas ar darbininkas, kurie gamina vartojamas reikalingas prekes. Gydytojo patarnavimas yra visai kitos rūšies negu kitų profesijų žmonių patarnavimas. Tą suprato garsusis senų laikų gydytojas Hipokratas, kuris iš savo mokinių imdavo priesaiką, kad jie tarnaus žmonėms visokiose aplinkybėse, užlaikys paslapstį sužinotą žmogų begydant ir t. t. Hipokrato priesaika jau buvo žinoma prieš 2,400 metų, o kai kurie universitetai ir dabar iš baigusių medicinos mokslų žmonių ima panašią priesaiką, tuo pabrėžiant, kad gydytojo misija gyvenime yra kiek kitokia, negu batsiuvio, ar kurio kito darbininko bei amatninko.

Todėl sunku suprasti, kad gydytojai išeina į streiką, uždaro savo ofisus, nevyksta į ligonines, nukabina savo telefonus ir iškeliauja žvejoti ar medžioti, kai ligoniai ieško pagalbos ir jos negauna. Bet taip įvyko Saskatchewan provincijoje perėitą savaitę. Ten jau vienas devynių mėnesių vaikas mirė negavęs gydytojo pagalbos. Gal ir gydytojas nebūtų galėjęs jam padėti, bet visgi tėvams būtų visai kitokia nuotaika, jei jie būtų galėję susilaukti gydytojo pagalbos.

Saskatchewan provincijos įstatymas apie įvedimą priverstinio draudimo nuo ligos, turėjo pradėti veikti nuo balandžio 1 d., bet derybos su gydytojais dėl įstatymo praktiško įgyvendinimo ilgai užtruko ir įstatymo įsigaliojimas buvo nukeltas iki liepos 1 d. Su gydytojais betgi visvien nebuvo galima susitarti. Vyriausybė nebeatidėjo įstatymo veikimo pradžios, nes gydytojai kėlė reikalavimą, kad įstatymas būtų visai atšauktas. Su tuo vyriausybė negalėjo sutikti, nes įstatymas priimtas parlamento ir jis atitinka tos provincijos žmonių daugumos pageidavimą. Gydytojai ir dabar, išėję į streiką, stato vyriausybei ultimatumą atšaukti įstatymą, o vyriausybė siūlo jiems tęsti derybas dėl būdų įstatymą įgyvendinti.

Streikai dažnai paliečia "pašalinius" žmones, bet visgi susisiekimo priemonėse streikas ar koks panašus, jei ir sudaro nepatogumų žmonėms, tai visgi nėra gyvybės ar mirties klausimas, kaip yra gydytojų streikų į streiką.

Gydytojai, išeidami į streiką, savo profesiją pažemino, save sulgino su bet kokios kitos profesijos žmonėmis ir parodė visuomenei, kad jų eilėse vyrauja dolerio, o ne žmoniškumo principas. Reikia linkėti, kad Saskatchewan provincijos vyriausybė pasisektų gydytojų daugumos ultimatumą paversti į nieką ir surasti pakaitalą už miršusius savo pareigą gydytojus. Nusileidimas gydytojų ultimatumui būtų kapituliacija prieš vienos profesijos savanaudiškumą ir blogas pasitarinimas ne tik Saskatchewanės, bet ir kitų Kanados provincijų ir net JAV gyventojams.

Amžini priešai taikosi

Vokietijos ministerių pirmininkas dr. Konrad Adenauer perėitą savaitę baigė 7 dienų oficialinį lankymąsi Prancūzijoje ir oficialiai užantspaudavo dviejų amžinų priešų susitaikymą "visiems laikams."

Kadaise labai seniai šių dienų Prancūzija ir šių dienų Vokietija buvo vienoje valstybėje. Tos valstybės priešakyje stovėjo imperatorius Karolis Didysis-Charlemagne, kurio sostinė buvo šių dienų vokiečių mieste Aachene, prancūziškai vadinama Aix-la-Chapelle, prie pat Belgijos sienos. Bet

1870-71 metų karas prasiėjo, kaip Prūsijos-Prancūzijos, bet jį tuoj pat įsitraukė visos vokiškos valstybės ir tas karas pasibaigė Vokietijos suvienijimu į vieną Reichą ir Prancūzijos apiplėšimu. Iš jos atimta

PROTESTUOJA PRIES LAISKŲ TIKRINIMĄ

Senatorius Karl E. Mundt iš S. Dakotos protestuoja, kam žemės ūkio departamentui valdininkai tikrina visus laiškus, kuriuos tas senatorius ir sen. Carl Curtis iš Nebraska rašė žemės ūkio departamentui visokiais reikalais. Tie senatoriai mano, kad žemės ūkio departamentas nori ka nors iš jų laišku surasti, kas galėtų kompromituoti tuos senatorius. Abu senatoriai dalyvauja komisijoje, kuri tikrina Bille Sol Estes skandalą. Žemės ūkio sekretorius tą griežtai užginčijo.

Elzaso ir Lotaringijos provincijos. Pirmasis pasaulinis karas dar tebėra daugelio žmonių atmintyje ir jo pasekės visi žino. Tame kare daugiausiai kraujo liejo prancūzai ir vokiečiai. Kare Vokietija buvo sumušta su Anglijos, Rusijos ir Amerikos pagalba, bet vokiečių tautos ambicijos tame kare nebuvo užmuštos, jos tik buvo priglūstos ir prie pirmos progos Vokietija vėl iškilo kaip iki dantų ginkluota ir ambicinga užkariautoja. Hitleriui vadovaujant, Vokietija atnaujino kovą dėl Europos ir sugniužto tik anglų-saksų jėgos perbolkštą.

Po antro pasaulinio karo Vokietija buvo padalyta į 4 dalis, bet mes žinome, kaip trys jos dalys — Vakarų Sąjungininkų okupuotos, greit susivienijo, ūkiškai atstatė ir įsipirė buvusius priešus į sąjungininkus prieš Sovietų Rusiją. Šiandien vakarinė Vokietija ūkiškai yra stipriausia Europos valstybė, o kariški žvilgsniai jį irgi greit bus, jei dar nėra stipriausia Europos valstybė.

Po karo Vokietijos priešakyje atsistojo kadaise buvęs Koelno miesto burmistras dr. Konrad Adenauer — katalikas, kilęs iš Pareinio, savo jaunose dienose buvęs kone separatistas, žodžiu prancūziškos orientacijos žmogus.

Senais laikais, kai Prancūzijos revoliucijos eigoje buvo iškiles Napoleonas Pirmininkas, jis buvo prijungęs kairįjį Reino pakraštį prie Prancūzijos ir keliolika metų tas kraštas buvo Prancūzijos dalis. Kaip visoj Prancūzijoje, taip ir Pareinyje buvo panaikinta baudžiava ir to krašto žmonės buvo susigiję su Prancūzija. Po Napoleono karų Pareinis buvo atiduotas Prūsijai, bet to krašto žmonių nieks neklusė, kur jie norėtu priklausyti. Pareinis pasidarė Prūsijos dalis, bet to krašto žmonėse liko ilgėsvs tu laikų, kada jie buvo Prancūzijos piliečiai ir jų tarpe buvo nemažai separatistų, kurie su malonumu būtų nuo Prūsijos atsiskyrę ir dešę prie Prancūzijos. Vienas iš separatistų savo launvystėje linkusių buvo ir Konrad Adenauer.

Pasidaręs Vokietijos ministerių pirmininku (kancleriu) dr. K. Adenauer skaitė savo misiją užbaigti am-

žiu nesantaiką tarp Prancūzijos ir Vokietijos, juo labiau, kad visai Vakarų Europai išaugo pavojus Rytuose — rusiškas bolševizmas, kurs su dideliu apetitu žiūrėjo į Vokietiją ir Prancūziją ir dar net šiandien tikisi tas valstybes padaryti savo sateitais, kaip padarė Lenkiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją ir kitas Europos Centro ir Rytų tautas, jų tarpe ir rytinę Vokietiją.

Ar Vokietijos ir Prancūzijos susitaikymas yra tikrai visiems laikams, kas tą galėtų pasakyti. Dabartinėse sąlygose vokiečiams ir prancūzams nėra ko bartis ir peštis. Vokiečiai atsisakė nuo Elzaso ir Lotaringijos, prancūzai atsisakė nuo Saaro krašto, ir kuri jie reikišė pretenzijas po karo, karo reparacijų ir panašūs klausimai neerzina santykių, kaip tai buvo po pirmojo pasaulinio karo. Todėl taikus sugyvenimas atrodo įmanomas. Bet yra politinių skirtumų. Prancūzijos prezidentas de Gaulle viešai ir labai aiškiai pasisakė už palikimą Lenkijai buvusių vokiškų žemių iki Odros (Oderio) ir Nysos (Neisse) upių. Vokietijoje toks gen. de Gaulle pasisakymas kelia daug tulžies, bet de Gaulle pasisakė galutinai. Mes matome, kaip Amerikos vadai, kurie juk Lenkijos padaliimą Jaltoje kartu su Stalinu atliko, apie vakarines Lenkijos sienas šoka kvaila kazoka ir visą reikalą nustumia iki "taikos konferencijos," lyg nesulaukus tos konferencijos jie negalėtų apsispręsti. Prancūzija, matyti, turėdama galvoje būsimą draugystę su Lenkija, sienu klausimu aiškiai pasisakė ir visvien neprarado Vokietijos bičiulystės.

Vokiečių - prancūzų suartėjimą sustorino Sovietų Rusijos grobiškiška politika ir tarp tu tautų pradėtas taisyti ūkiškas bendradarbiavimas. Taip vadinama "bendroji Europos rinkla" arba muniti unija, svarbiausiai remiasi prancūzų ir vokiečių susitarimu bendradarbiauti ūkio srityje ir eiti prie muniti unijos. Pradžioje bendradarbiavimas buvo sutartas plieno ir anglų srityje, o vėliau pereita ir prie palaipsniui muniti unijos įgyvendinimo. Iki 1970 metų muniti unija turės būti visai įgyvendinta ir ūkiškai atžvilgiu tada šešios Vakarų Europos valsty-

bės, (o gal jų bus ir žymiai daugiau) bus vienas ūkiškas vienetas. Draugystė, paremta ūkišku bendradarbiavimu, yra nepalyginamai stipresnė, negu politinis susidraugavimas, laiko sąlygų padiktuos ir todėl paprastai nestiprus. Kas kita muniti unija, ji jungia bendromis muniti sienomis apsitvėrusias šalis į vieną ūkišką kūną ir verčia tokias apsijungusias valstybes ir politikoje bendradarbiauti.

Europos muniti unija, prie kurios dabar nori dėtis Anglija, Norvegija, austrai, Švedija, Norvegija, Portugalija ir net frankinė Ispanija, Graikija ir kas tai dar, dabar labai madoje. Bet kol Anglija į ją neįsijungė, jos narių skaičiaus didėjimas tebėra ateities reikalas. Viskas parei nuo to, ar Anglija susitars su šešiomis Vakarų Europos valstybėmis. Jei anglai susikalbės, tada durs atsidarys ir kitoms Europos tautoms, o Amerika jau turi priimtą įstatymą, kurs duoda prezidentui plačius įgaliojimus tartis su Europos muniti unijos nariais dėl artimo ūkiško bendradarbiavimo. Kalbama net apie "interdependence" tarp ūkiškai toliausiai pažengusių kraštų.

Pastaba: Karolis Didysis-Charlemagne gyveno 742-814 metais, jis buvo užsidėjęs Romos Vakarų imperatoriaus karūną ir buvo apvienijęs anų laikų Europą į vieną valstybę. Jo imperija suaužėjo po jo mirties. Jo vaikais pasidalijo imperija, o pats Karolis Didysis-Charlemagne skaitomas feodalizmo santvarkos kūrėjas.

—ab.

KONSULATO IESKOMI

Augustinaitis Jonas iš Pečiuliškių kaimo, Anykščių vl., Utenos apskrities.

Burbienė Veronika ir jos sesuo Kairiūnienė Palionija.

Capaitė Alisa, gim. 1924 m., gyvenusi Kaune, po karo buvusi Muenchene, Vokietijoje, gali būti ištėkėjusi už Klausą Gronenbergo.

Geležinis Juozas, Onos sūnus, gimęs apie 1916-1917 m., gyvenęs Narkūnų kaime, Gelgaudiškio valsčiuje.

Kavaliuskas Juozas, Juozo sūnus, gimęs 1920 m. Siesikuose, Ukmergės apskrities.

Lepševičius Stasys ir Vincas, Jono sūnus, kilę iš Niveliškių km., Žašlių parap.

Lukoševičius Juozas, Genovaitės tėvas.

Mikulėnas Silva, gim. Šikšnių km., Daugailių vals., Utenos aps. Neniūnas Jonas, Antano sūnus, Neniūnienė Ona ir Neniūnas Jonas, Jono sūnus.

Norbutas Antanas, Kazimiero sūnus, gyvenęs 901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Padolskis Juozas, Mykolo sūnus, Pranauskas Petras ir Sidaras, Jono sūnus.

Vadeiša Petras, Povilo ir Anelės sūnus, gimęs Šakių km., Smalvų vals., vokiečių išvežtas iš Daugpilio kalėjimo.

Vadeiša Zenonas, Jono ir Marijos sūnus, gimęs Šakių km., Smalvų vals., vokiečių išvežtas iš Daugpilio kalėjimo.

Vilėkaskas Jonas, kilęs iš Viekšnių, atvyko Amerikon dar prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Iškomieji arba apie juos žinantieji malonai prašomi atsiiepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Kas savaitė

Trys naujos valstybės

Liepos 1 d. Afrikos viduryje gimė dvi naujos valstybės, Burundi karalystė ir Rwanda respublika. Abi naujos valstybės yra neturtingos, neturi daug gyventojų (po 2 suvirš milijonus) ir pasaulinėje politikoje ilgą laiką nevaids didesnio vaidmens. Jų svarbiausias reikalas yra išlaikyti vidaus tvarką ir bandyti vyti pažangesnes valstybes.

Perėitą savaitę gimė ir trečioji nepriklausoma valstybė Afrikoje — tai Alžerija, milžiniška savo plotu, nevieninga gyventojų sąstatu, bet iškovojo sau nepriklausomybę prancūzų "nuovargių" ir arabų, o taip pat ir kitų valstybių kariška parama. Dar ir dabar didžioji dalis Alžerijos armijos yra Tunise, mažesnė dalis yra Maroke ir pati mažiausia dalis pačioje Alžerijoje.

Alžerijos, kaip ir Maroko tautų nėra. Alžerijoje gyvena arabai, berberai, kabilai, prancūzai ir kt. Vyraujantis elementas, prancūzų išprasius arba išvarius lauk, liks arabai, o kitos tautinės grupės liks arabų pajungtos, kaip tai yra Maroke, kur keli milijonai berberų neturi jokių tautinių teisių.

Nelaimei, arabai patys Alžerijoje dar nėra vieningi ir kol jie persiims, ar susitars, Alžerija pagyvens kiek anarhijos tvarkoje. Tuo tarpu geri kaimynai marokiečiai, kurie padėjo alžyriečiams muštis su prancūzais, jau pasirodė šailokais ir pasiuntė savo kariuomenę užimti dalį Alžerijos Sacharos, kur yra aliejaus, geležies rudos, anglų ir kitokių žemės turty.

Tą pat darytų ir Tunisas, jei nebijotų, kad Alžerijos kariuomenė Tunise nušluos visą Burgibos valdžią, nes alžyriečių kareivių Tunise yra daugiau negu Tuniso kareivių.

Trys naujos valstybės ir trys nauji Jungtinių Tautų nariai, kurie padės 104 nariams spręsti pasaulio problemas.

Siulė "bendra frontą"

Komunistų partijos taip vadinamame laisvajame pasaulyje visai nepasikeitė po Stalino galo, nors jos turėjo visokių krizių ir pilvo sopėjimų. Geriausias tam pavyzdys yra Amerikos komunistų partija. Ji mainė vadovybę, lyg ir mainė savo kailiuką, bet kaip buvo taip ir paliko Maskvos agentūrą ir vis dar graibstosi tu pačių "triksų," kaip ir seniau.

Amerikos socialistų partija ir socialdemokratų federacija laikė savo suvažiavimą Washingtono, D. C. Amerikos komunistų partija atsikuntė socialistų konvencijai pasiūlyma užmiršt praeitį, sudaryti "bendrą frontą" ir bendromis pastangomis ginti Amerikos demokratiją.

Žinoma, socialistai ta mąskvinių žmonių pasiūlymą atmetė, kaip veidmainių siūlymą. Savo atsakyme socialistai pabrėžia, kad komunistai netinka demokratijai ginti, nes jie kaip buvo, taip ir lieka demokratijos priešai ir kur jie valdo, demokratijos nėra. Be to, komunistai, kaip buvo, taip ir

dabar tebėra Maskvos liokajai ir savarankiškai galvoti dar neišsimokė. Būdami Maskvos vedami ant politinio pavadžio komunistai negali būti "taikos kovotojai," nes jie kovoja "už taiką," kokios Maskva nori, o todėl komunistai yra tik veidmainiškos maskvinės taikos šalininkai.

Komunistų bandymas pasisavinti "taikos ir demokratijos kovotojų" vardą kvepia sena veidmainyste ir demokratų, kaip ir taikos šalininkų, tokių "sąjungininkų" vengia kaip šėškų.

Draugiškas žestas...

Amerikos vyriausybė dabar panaikino visokius suvaržymus turistams ir kotoikiams atvykėliams iš Sovietų Sąjungos ir jie dabar galės lankyti visas Amerikos dalis, kaip ir patys amerikiečiai. Žinoma, kariški įrengimai ir amerikiečiams draudžiamos vietos bus ir svečiams iš Sovietijos neprieinamos.

Sovietų Sąjungoje dar ir dabar visa eilė krašto sričių amerikiečiams ir kitiems svetimauciams yra draudžiamos lankyti. Kodėl? Galas žino. Kartais rusai savo, kad jie nenori svetimauciams rodyti "kariškas paslaptis," bet tikrumoj nenori rodyti savo nelabai gražių vietų. Juk ir visa Lietuva tebėra draudžiama turistams, kaip ir visa Latvija. Kodėl? Tik Vilnius ir Ryga yra turistams atviri miestai, o jei kas nori matyti Šiaulius, Mariampolę, Klaipėdą ir Jelgavą, turi gauti specialinį leidimą. Matyt, rusai mano, kad tokiose vietose, kaip Lietuva ar Latvija, turistai gali "sušnipinėti" rusams nepalankių žinių. Tokių vietų yra ir pačioje Sovietijoje. Ten turistams durs uždaros. Amerika, atsilgindama už rusų tokį aprėžtą vaizdingumą, buvo nustatčiusi vietas, kurių keleiviai iš Sovietijos negalėjo lankyti. Dabar tas suvaržymas čia panaikintas. Mainais už tai Amerika negauna nieko. Gal kada ir rusai susiras nebeslėpti savo draudžiamųjų sričių. Gal?

O šiaip tai yra "draugiškas žestas" visai dvkai, taip sakant magaryčios už nieką. Bet ir nestolio iš to daug gal nebūs.

Taikos kermošius

Maskvoje liepos 9-14 dd. posėdžiaus "taikos kongresas," į kurį komunistai ir jų bendrakeleiviai stengiasi sutraukti dideles minias žmonių. Taikos kermošiaus organizatoriams nesvarbu sutraukti taikos šalininkus, bet j Maskva viliojami tie, kurie jau iš anksto sutinka pasisakyti už taiką, kokios Maskvos diktatoriai nori.

Žinoma, tokiam kermošiuje Vakarų pasaulio taikos organizacijoms nėra prasmės dalyvauti ir visos, nuo komunistų nepriklausomos organizacijos, atsisakė siųsti savo delegatus į Maskvą. Jame dalyvaus vienas kitas pacifistas ir ne iš komunistinio darželio, bet tokių balsas nuskęs komunistinių kraštų delegatų jūroje.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

IŠ TOLIMŲ JŲ HAWAJŲ

A. JENKINS

Jau rašėm, kad mūsų kolonija nyksta, ir gausių lietuvių būrelis krinka it Grigo bitės. Be pirmiau paminėtų, pasizadėjom plačiau parašyti apie So. Bostone visiems gerai žinomą Stasį Grubliauską, kuris stropiai nušias ir jau sparnus miklina skristi į Floridą gal ir nemo- latiniam įsikūrimui, bet, spėjame, kad į Havajus vargu jis grįš.

Stasiui sunkiau skirtis su mumis ir apleisti Havajus, negu bet kam kitam, nes jis buvo galutinai apsisprendęs čia pastoviai įsikurti, labai buvo pamėgęs šio krašto egzotišką gamtą ir džiaugėsi kitais jos malonumais.

Deja, gyvenimas kilaip susiklostė. Stasys čia gyvena su savo duktą Aldona, kuri yra ištekejusi už havajiečio, ir juodu augina labai gražią dukrytę Giedrę, 14 metų. Ją reikia leisti į aukštesnius mokslus, kas vietoje reikalauja daug ištekių. Jie numato, kad aukštesnį mokslą pasiekti didžiajam kontinente bus lengviau. Tad Aldona su savo šeima apsisprendė keltis ir iš naujo kurtis San Diego, Calif.

visuomet būna garbinga vieta, kaip unijos pionieriui, kuris įstojo unijon 1907 m., dar UGW, o kai kūrėsi Amalgameitų unija, tai jis buvo pats pirmutinis, ir čia Havajuose jis visiems rekomenduojamas kaip unijos steigėjas.

Stasio Grubliausko garbei buvo surušta šauni išleistuvių vakarienė vienoje iš žymiausių Willow valgykloje, kur dalyvavo unijos viršininkai ir Stasys su savo šeima. Jis veikiausiai nėsavojo, kad kada nors Amalgameitų unijos generalinės tarybos bus taip labai pagerbtas ir vaišintas.

Stasys, pasakodamas apie Amalgameitų unijos steigimą, su didžia pagarba prisiminė savo bendradarbius — Praną Rolį, Matulį, J. Palaimą, Jūrę Dragašį, Spurgą, Bronių Skerstoną, Aleką Lukoševičių, Tuinylą, Pečelinį, Andrių Gumauską, Mešlį, Povilą Urbšą, P. Malonį, Abraitį, Juliją Slipkauską, Juozą Lekį ir daug kitų, kurių dauguma jau po velėna ir tik keletas tebėgyvena. Ir jeigu jie nori būti atitinkamai pagerbti, kaip unijos

Kairė Keleivio bendradarbis Antanas Jenkins, dešinė Stasys Grubliauskas, tarp jų Grubliausko duklė Aldona.

Senelis Grubliauskas kolonijonieriai, teatvysta į Havajus gyvenimą siųvyklose bedirbdamas, ir Thomas Park, So. Bostone, begyvenamas, priklausė lietuvių organizacijoms, gana daug veikė Amalgameitų siųvyklos unijos 149 skyriuje ir visuomet smagią jautėsi, lyg begyvenas senoje tėvijoje Lietuvoje.

Kai išėjo "ant Ioskavos" duonutės, be didžiųjų rūpesčių pagyventi, jis apsisprendė vykti į Floridą, kur atrado apsiečiai lietuvių, pastoviai įsikūrusių ir laukiančių savo saulėlydžio. Ten kiek pagyvenęs, jis atvyko Havajų pamatyti ir bematant pamėgo šį puošnų kraštą.

Nors lietuvių čia mažai, bet šių žodžių autoriui padirbėjus įsikūrė Amalgameitų unija, įsisteigė puikią raštinę, ir Stasys pamatė siųvėjus lyg Bostone su ta pat siųvėjų unija ir tą patį Jenkins, su kuriuo ginčydavosi, belukštenant įvairias savo pramonės ir gyvybines problemas.

Skirtumas gal tik toks, kad kai Bostone Stasys nuėdavo į unijos raštinę, tai nedažnai jam tekdavo įžengti į kampingį kambarį, kur sėdi vyriausias unijos vadas, jį Havajuose bendro, plati, šalie mūsų gimtoji, šios tarybos raštinėje Stasiui išbraukus komentarus, din-

KAS VIENYBĖI
NEKOSER

Vienybėje buvo pradėjęs rašyti "Lietuvos gyvenimo trumpas apybraižas" Jonas Stasys, pasirašydamas Ernestu Keturakiu, bet netrukus nustojo rašęs dėl Vienybės moterų cenzūros.

Dirvoje pats autorius paaiškino, kad Vienybės redakcija išbraukdavusi visus autoriaus komentarus ir tuo būdu visai iškreipdavusi jo mintį.

Pavyzdžiui, iš straipsnio "Nuo rytų šalies, kaip sapnai debesies," paaiškinant Lietuvos okupanto leidžiamą Lietuvoje iš rusiško versta komunistinę propagandą, išbraukė šiuos žodžius:

Savo raštą, savo druką, gudas vis mums bruka; sako: Tegubus Lietuva—tarybinė buka" ir visus kitus komentarus.

Iš kito straipsnio "Tikrai vadas, jį Havajuose bendro, plati, šalie mūsų gimtoji, šios tarybos raštinėje Stasiui išbraukus komentarus, din-

AR SURAS ŠITŲ MERGAICIŲ ŽUDYTOJUS

Prie Morris Plains, N. J., miške rasta Margaret Ann Kennedy (viršuj) 16 metų, ir Norren Buckley 17 metų, abi nužudytos, jų lavonai labai sumušti. Išeidamos iš namų mergaitės tėvams sakė, kad eina į pokylį. Dešinėj policijos specialistas tyrinėja automobilio ratų padangų atsuktuvą, kuris buvo rastas arti tų mergaičių lavonų.

gę antraštės pasiepiamoji prasmė. Pavyzdžiui, skyrus "Kontrastai," kur kalbama apie Vilniaus stalių baldų gamybą Maskvai, kai pačiame Vilniuje baldų trūksta, turėjo būti baigtas taip:

Tuo tarpu vilniečiai gali traukti dainelę:
Sapnuoja sofas,
Kai nuo kieto suolo dūgnus sopa,
Ir minkštą lovą,
Pasidėjus po galva kuolą.
Stalėliai raityti,
Ikros, vodoros nustatyti;
Spintos šauniai maliaivotos,
Maskvai atiduotos.

Bet tas paaiškinimas buvęs nubrauktas. Kodėl tai padaryta? Aišku, kad ne dėl poezijos trūkumo.

Skaitės Vienybė

IRKLUOTOJAI
IS LIETUVOS

Sovietų Sąjungos ir JAV irklutojų varžybose Philadelphiaje liepos 4 d. dalyvavo ir Vilniaus "Zalgirio" akademinės aštuonvietės valties irklutojai, kurie yra Sovietų S-gos čempionai. Šitoje komandoje yra Romos olimpiados vicečempionai Antanas Bagdanavičius ir Zigmąs Jukna, Dimitrijus Semionov, Petras Karla, Vytautas Briedis, Viačeslavas Čiorstvy, Juozas Jegelevičius ir Juris Larinson. Komandos kapitonas, treneris ir vairininkas — Ričardas Vaitkevičius.

Kaip matyti iš pavardžių, komandoje yra lietuvių ir rusų. Zalgiriečiai laimėjo ir Philadelphiaje. Jiems varžytis teko su Cornell ir Woshingtono universitetų irkluninkų geriausiomis komandomis. Varžybas stebėjo kelios dešimtys tūkstančių žmonių.

KAME MATYTI IŠ PAVARDŽIŲ

KOMANDOJE YRA LIETUVIŲ IR RUSŲ

ZALGIRIEČIAI LAIMĖJO IR PHILADELPHIJOJE

JIEMS VARŽYTIS TEKO SU CORNELL IR WASHINGTONO UNIVERSITETŲ IRKLUNINKŲ GERIAUSIOMIS KOMANDOMIS

VARŽYBAS STEBĖJO KELIOS DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ

KAME MATYTI IŠ PAVARDŽIŲ

KOMANDOJE YRA LIETUVIŲ IR RUSŲ

ZALGIRIEČIAI LAIMĖJO IR PHILADELPHIJOJE

JIEMS VARŽYTIS TEKO SU CORNELL IR WASHINGTONO UNIVERSITETŲ IRKLUNINKŲ GERIAUSIOMIS KOMANDOMIS

VARŽYBAS STEBĖJO KELIOS DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ

KAME MATYTI IŠ PAVARDŽIŲ

KOMANDOJE YRA LIETUVIŲ IR RUSŲ

ZALGIRIEČIAI LAIMĖJO IR PHILADELPHIJOJE

JIEMS VARŽYTIS TEKO SU CORNELL IR WASHINGTONO UNIVERSITETŲ IRKLUNINKŲ GERIAUSIOMIS KOMANDOMIS

VARŽYBAS STEBĖJO KELIOS DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ

KAME MATYTI IŠ PAVARDŽIŲ

KOMANDOJE YRA LIETUVIŲ IR RUSŲ

ZALGIRIEČIAI LAIMĖJO IR PHILADELPHIJOJE

JIEMS VARŽYTIS TEKO SU CORNELL IR WASHINGTONO UNIVERSITETŲ IRKLUNINKŲ GERIAUSIOMIS KOMANDOMIS

VARŽYBAS STEBĖJO KELIOS DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ

TAI GLUSAS!

"Vilnės" redakcijoje yra toks S. J. Jokubka, kuris birželio 26 d. to laikraščio laidoje rašo:

"Buržuaziniai nacionalistai šiomet, išvakarėse 16 d. vasario, kaž kur rado žmogų, vardu inž. Miklovas, Ruošia jam mitingus ir siuntinėja į lietuvių kolonijas sakyti prakalbą nukreiptą prieš Tarybų Lietuvą.

"Tvirtina, kad tas inž. Miklovas neseniai atbėgęs iš Lietuvos ir viską žino, kas tenai dedasi. Gi mums atrodo, jis yra kažkur 'iškeptas', antitarybiniam darbui paruoštas, jeigu ne čia Amerikoje, tai Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje ar kur kitur.

"Nes iš jo kalbų, kuo daugiau jų klausaisi ar skaitai, staciai peršasi, kad jo supratimas apie dabartinę padėtį Lietuvoje nė kiek nepranešinis, kaip kiaulės supratimas apie debesį."

Na, matote, turime nors vieną redaktorių, kurs su kiaulėmis yra ejęs mokslus ir gerai žino, kiek kiaulės supranta apie debesis.

Ir toks žmogus sėdi redakcijoje! Jei jis iki šiol rašo ne žinias, kad inž. Miklovas yra ne taip seniai pabėgęs iš Lietuvos, ten išėjęs aukštuosius mokslus, dirbes įvairiose Sovietijos vietose savo specialybės darba. Apie jį JAV spaudoje tiek ir tiek prirašyta. Jei Jokubka jai netikėjo, tai turėjo pasiklausti tada Washingtono sėdėjusio Lauryno Kapočiaus. Jis būtų jam patvirtinęs tą nemaloną žinią, kad inž. Miklovas tikrai neseniai atvažiavo iš Lietuvos, tik ne Maskvos siūstas, bet be jos žinios, savo noru. O gal jis ir klausė, bet juk nemalonu, kai Miklovas, toks inteligentiškas vyras ir taip sklandžiai, rimtai kedena visas dabartinės Lietuvos gyvenimo sritis ir tiek daug masikinams nemalonių dalykų pripasakoja. Jo tvirtinimus jis nažali atremti, nes jis faktais savo žodžius paremia. Tai reikia kito ginklo imtis, reikia tvirtinti, kad iš Lietuvos joks Miklovas ne atvažiavo, kad jis čia "paruoštas".

Kame herasi "išmintingėsmi" už Jokubką redaktorių? Kokie dvasios elgetos vartie, kurie tokius redaktoriaus sapaliojimus skaito ir

jiems gal net tiki!

Ne kitoki išmintiniai besą ir "Laisvės" rabinai, nes ir jie pripažino reikalinga tą Jokubkos sapaliojimą pakartoti.

LIETUVIAI SVARBIOJ
KONFERENCIJOJ

Birželio mėn. 27-29 dienomis New Yorko New Yorko universiteto patalpose Bronkse vyko trečioji automatinių kontrolės konferencija, kurioje dalyvavo apie 700 registruotų dalyvių, jų tarpe du lietuviai.

Automatinė įvairių technikos veiksmų kontrolė yra viena gyviausių inžinierinių sričių, nes su jos tolimesniu išsivystymu yra glaudžiai susijusi ekonominė šalies pažanga ir jos saugumas.

Konferencijoje buvo skaitytos 64 paskaitos, vaizduojančios vėliausius atskimus automatinių kontrolės teorijoje ir jos pritaikyme.

Malonu pastebėti, kad vienas paskaitininkų buvo lietuvis Z. V. Rakašius, jaunas, bet daug žadantis mokslininkas, gimęs Lietuvoje 1928 metais, aukštuosius inžinerijos mokslus baigęs jau šiame krašte. Daktaro laipsnį jis įgijo 1960 metais, ir šiuo metu yra žinomo Purdue Universiteto, Indijanoje, jaunesnysis (assistant) profesorius.

Konferencijoje dalyvavo ir matematikas Leonas Kacinskas, šiuo metu dirbęs mokslinės informacijos srityje Washingtono, kuris sekė konferenciją Kongreso bibliotekos pavedimu.

JUOZAS STALINAS

Šiandien, kada prieš 8 metus miręs Juozas Stalinas pačiu komunistų paskelbtu didžiausiu žmogžudžiu ir jo lavonas išmestas iš mauzolėjaus Maskvoje, la-bai įdomu naskaityti Keleivius prieš 15 metų išleistą knygelę —

JUOZAS STALINAS,
ARBA KAIP KAUKAZO RAZBAININKAS PASIDARĖ RUSIJOS DIKTATORIUM

Kaina 25 centai.
Išsiskykite tą knygtę!

LIETUVIAI KITUR

VOKIETIJA

Tarybos rinkimai

PLB Vokietijos Krašto Tarybos rinkimai buvo liepos 8 d. Viso labo buvo išstatyta 36 kandidatai.

Nuteisė žmogžudžius

Vakary Berlyne nuteisti 4 naciai (iš SS-Einsatzkommando) nuo 3 iki 10 metų, o vienas iki gyvos galvos kalėti už tai, kad 1941 m. liepos-spalio mėnesiais aktyviai prisidėjo 11,000 žydų Vilniuje, Vitebske ir kitur išžudyti. Vienas, kuris eilę metų iškalėjo sovietų priverčiamųjų darbų stovyklose, teismo paleistas į laisvę. Įdomu pažymėti, kad nuteistas iki gyvos galvos dr. Filbert paskutiniu metu buvo banko skyriaus vedėju Berlyne, o nuteistas 4 metus kalėti Struck dirbo kriminalinėje policijoje Zem. Saksonijos krašte.

Lietuvių kultūros dienos
Duesseldorfe

(E) Birželio 16-17 d.d. Vestfalijos krašto LB apylinkių pirmininkai ir vieklieji darbuotojai, PLB Vokietijos Kr. Valdybos Įgaliotinės prie Vestfalijos kr. vyriausybės Onos Boehm-Krutulytės sukviešti, buvo susitikę Duesseldorfe apsvartyt bendruomenės veiklos ir dvasioje atsinaujinti rengiant kultūros dienas. Šių finansavimų

NAUJAUSIOS KNYGOS

TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE, H. Tautišienės siurpūs atsiminimai iš Sibiro vergijos, 134 psl., kaina \$1.25.

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelso- no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštai viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. . . . \$5.00

VIENISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina. . . . \$3.50

TUŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina. . . . \$3.00.

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, parašė Stasys Michelsonas, 500 puslapių, gausiai iliustruota, kaina minkštai viršeliais \$4.00, kietais. . . . \$5.00.

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapių, kaina. . . . \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl. kaina. . . . \$1.00

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

mą parėmė Vestfalijos kr. valdžia.

Birželio 16 d. bendruomenės klausimus svarstė 25 asmenys ir pranešimą apie bendruomenės uždavinius Vokietijoje padarė PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirm. kun. Br. Lubinas. Birželio 17 d. po pamaldų buvo V. Natkaus (iš Hechingeno) paskaita apie lietuvių tautos

gerąsias dvasines ypatybes. Tos pačios dienos popietį įvyko Maironio 100 metų gimimo sukaikties minėjimas. Apie Maironį kalbėjo dr. J. Norkaitis Jr. ir paskaitą apie Maironio reikšmę lietuvių tautai skaitė dr. J. Grinius. Su paskaita buvo sujungtas ir lietuviškų dainų koncertas — jį atliko solistė M. Panse. Simaniūskytė, pianinu paly-

dėjo JAV ir Vokietijos mokslus baigęs lietuvis muzikas — kompozitorius Darius Lapinskas, šiuo metu dirbęs Tuebingeno ir Stuttgarto dramos teatre bei operoje, kaip tų teatrų muzikinių sk. vedėjas. Maironio minėjimui vadovavo Duesseldorfo apyl. pirm. M. Valaitis. Kultūros dienos baigtos Lietuvos himnu.

Vasario 16 Gimnazijos
šokėjai — Romon

I rugpjūčio mėn. pradžioje Romoje rengiamas iškilmės, ryšium su išeivių tremtinių dienomis, išvyks į programoje dalyvaus Vasario 16 Gimnazijos tautinių šokių grupės 24 dalyviai, vadov. E. Gedikaitė-Tamosaitienė. Su lietuvių tautiniais šokiais ir spalvingais rūbais jie

pasirodys tiek lietuvių, tiek ir kitataučių visuomenei. Tikimasi, kad tuo metu lietuvių šokėjų pasirodymą galės stebėti ir iš JAV atvykę lietuviai ekskursantai. Grupė iš Vokietijos išvyksta liepos 31 d.

PAVERGTŲJŲ SAVAITĖ
NEW YORKE

(LAIC) Specialus komitetas, kurio garbės pirmininku yra New Yorko meras Robert F. Wagner, ruošiasi paminėti Pavergtų Tautų Savaitę, kuri prasidės liepos 15 dieną. Savaitės minėjimo rusia Conference of Americans of Central and Eastern European Descent, the American Friends of the Captive Nations, the Assembly of Captive Nations, the National Captive Nations Committee ir the American Conference for the Liberation of the Non-Russian Nations in the USSR.

Liepos 17 dieną prie miesto rotušės įvyks apėigos, čia šalia Amerikos vėliavos plevėsuos ir vėliavos tautų, kurios minėjime dalyvaus. Prie vėliavų budės JAV-bių karinė garbės sargyba. Bus skaitomos gubernatoriaus ir mero proklamacijos, ir kalbės tautų atstovai.

Minėjimui ruošti pasitarimai, kuris vyko mero kabinete, pirmininkavo komandierius James Farrell, mero Wagnerio specialus atstovas. Pasitarime dalyvavo žymūs asmenys.

Iš pavergtos Lietuvos

Darbas atbulomis rankomis

Ekonomistas J. Zinkevičius "Tiesoje" dejuoja, kad blogai paskirstomos prekės, jos gaminamos blogos kokybės. Pasak jo, sandėliuose didžiulės prekių atsargos (balandžio 1 d. jų buvo net 4.6 milijonų rublių vertės), o krautuvėse jų trūksta.

Zinkevičius sako, kad taip yra dėl to, kad didmeninės (urmo) prekybos atstovai dažnai pateikia perdidelius užsakymus, užsako tokių prekių, kurių vartotojai neperka, o iš antros pusės, pramonė gamina prekių, kurios neturi vartotojų paklausos, bet, jas gaminant, lengva įvykdyti įmonei nustatytą planą. Jos gamina ir daug broko.

Didesnės bazės stengiasi tas nereikalingas, su trūkumais prekės įkisti kartu su geromis. Dėl to taip atsitinka, kad pavasarį krautuvėse pasirodo kailiniai ir kitos žiemai reikalingos prekės, o rudenį jos užverstos vasariniais batais ir kitomis rudenį ir žiemai nereikalingomis prekėmis.

Arba štai kitas darbas atbulomis rankomis. Telsiuose yra tekstilės fabrikas Mastis. Jis savo gaminius siunčia į Kauną, ten jų prekių pirkti važiuoja ir Telsių apylinkės tinklo įmonės.

Sandėliuose, pavyzdžiui, yra laikrodžių ir foto aparatų atsarga, bet daug kur nėra krautuvų, kurios tas prekes pardavinėtų.

Ziūrėk, kur tas voras įsisukęs

Vilkaviškio padangė buvo viena lietuviškiausių, o iš "Tiesos" Nr. 151 aiškėja, kad "vyresnysis brolis" Jonas Parfionovas (Ivan Parfionov) įsitaisęs šiltoje Janonio vardo kolchozo pirminko vietoje. Svetimi vorai geriau numano, kur galima geresnį voratinklį nupinti.

Ir šokėjai turi propagandai tarnauti

Nusipelnusius LTSR liaudies dainų ir šokių ansamblius (anais laikais žinomas Švedo ansamblio vardu) jau šoka šokius, kurie vaizduoja šių dienų "laimingą" gyvenimą sovietų "rojuje" ir pašiepia visokius jo kenkėjus. O štai birželio pradžios koncerto dainos "apie tautų draugystę" vis iš kitos "tarybinės respublikos," kai kurios net originalia kalba dainuojamos.

Vis daugiau apdovanotų

Garbės raštai įteikti geriausiems respublikos pionierių ir komjaunimo darbuotojams, mokytojams ir pionierių darbo visuomenininkams, apdovanotiems už aktyvų darbą auklėjant vaikus komunistine dvasia—komjaunimo sąjungos pirmajam sekretoriui A. Cesnavičiui, sekretorei L. Bakūnaitei, Vilniaus 25-sios vidurinės mokyklos vyr. pionierių vadovei D. Kugaro ir kt.

Tą pačią dieną ryšium su sovietinės prokuratūros 40 m. sukaktimi apdovanota viena eilė jos valdininkų. Tokius raštus gavo eilė kultūrininkų ir gydytojų. Žurnalistas A. Leipus ir O. Guzas ryšium su Pravdos 50 metų sukaktimi gavo medalius.

A. Churginui 50 m.

Poetui ir vertėjui Aleksiui Churginui gegužės 25 d. su-

kako 50 m. amžiaus. Jis yra parašęs kelis eilėraščių rinkinius, bet labiausiai vertinamas kaip vertėjas. Nesenai yra pasirodę jo išversti pirmieji du Šekspyro raštų tomai.

Premijos žemės ūkio pirmūnams

Isteigtas fondas, skirtas kolchozams, sovchozams ir kitoms valstybinėms žemės ūkio įmonėms skatinti už aukštos kokybės žemės ūkio gaminių pardavimo valstybei plano įvykdymą bei viršijimą. Iš to fondo bus skirta 450 premijų nuo 1,000 iki 8,000 rublių. Didžiausių yra 5 ir mažiausių 130.

Didžiausios premijos bus paskirtos tai įmonei, kuri parduos valstybei daugiau kaip 200 tonų mėsos (gyvo svorio) arba daugiau kaip 1,000 pieno, mažiausias premijas gaus tos, kurios parduos mėsos ne mažiau kaip 50 tonų arba pieno ne mažiau kaip 200 tonų.

Kad įmonių vadovai nepasiskirtų premijų tik sau, numatyta, kad jie gali gauti ne daugiau kaip 10% visos premijos sumos ir ne daugiau kaip mėnesinį atlyginimą. Žemės ūkio specialistų gaunamos premijos sudarys 80% ūkio vadovų gaunamos sumos, bet, bendrai paėmus, jos neturi viršyti 20% bendrosios premijos sumos. Likusi suma, tai yra ne mažiau kaip 70%, išmokama tiems pirmūnams, kurie betarpiškai gamino aukštos kokybės gaminius ir prisidėjo prie jų pardavimo valstybei didinimo.

Premijas skiria Ministrų Taryba.

Rastas lobis

Gargžduose, kasant obe-laitei duobę, rastas pinigų lobis. Klaidėdos Kraštotyros Muziejui perduota 150 monetų. Jos eš Lietuvos-Lenkijos, Prūsijos, Kuršo, Ispanijos ir Belgijos pinigai. Monetos buvo sudėtos į molinį indą.

Manoma, kad lobis buvo užkastas apie 1702 metus, kai, prasidėjus šiaurės karui, švedai įvygiavo į Zemaitiją.

"Blogiau už katorgą"

Taip, pasak "Sovetskaja Litva" Nr. 151, skundžiasis kažkoks Jonas Jurgelėnas, kuris nacių buvęs išvežtas darbam į Vokietiją, o dabar gyvena Kanadoje. Jis sergas, bet neturįs iš ko gydytis, negaunąs ir darbo. Girdi, jei nebūtų vandenyno, tai jis pėsčias eitų į Lietuvą.

"Aną dieną galvoju, kaip gauti darbo. Aš badauju, sutinku ir sirgti, kad tik sutaupyčiau lėšų kelionei. Namų, namų, ir tėvyne. Ta mintimi aš gyvenu, ją alsuuju."

Taip, girdi, rašas tas Jurgelėnas, o laikraščio korespondentai B. Bagdzevičius ir J. Noreika nuo savęs prideda, kad "Justinas prašo tėvą padėti jam grįžti į tėvynę. Jam Kanada blogesnė už katorgą."

Keisti tie Maskvos patribučiai. Jie duoda lėšų kai kuriems žurnalistams iš JAV važiuoti pasisvečiuoti Lietuvoje, bet nepadaeda štai tokiam Jurgelėnui, kuris su graudžiomis ašaromis prašo padėti grįžti.

O greičiausia iš vosi toks

Rusintojai dirba

J. Vilks

Dar ne taip seniai pavergtoje Lietuvoje A. Sniečkaus, J. Paleckio ir kitų buvo įrodinėjama ir įtikinėjama, kad tik susovietinta Lietuva tapo visiškai nepriklausoma, suverinė valstybė. Tada spaudoje ir įvairiuose pranešimuose buvo Lietuvos vardas su trijų raidžių priedėliu—TSR (lietuviškai jis taip išaiškino: Tave Smaugia Rusai) vartojamas. Ilgainiui liautasi įrodinėti, kad Maskvos okupuota Lietuva esanti nepriklausoma valstybė Sovietų Sąjungoje. Norima pritaikyti prie minties, kad nėra nepriklausomos Lietuvos valstybės, o teliko tik administracinis vienetas—Sovietų Sąjungos provincija, vis dar respublika tebevardinama.

Tolidžio iš Maskvos pradėjo pūsti nauji vėjai. Patyrimais pradėta įrodinėti, kad esamas Sovietų Sąjungos teritorinis padalinimas atskiromis respublikomis jau pradeda prarasti savo prasmę ir tikslą.

Girdi, bendram šalies ūkiui kylant, tos respublikų administracinės sienos savime dingsta. Kartu Maskvos rusifikatoriai pradėjo deti pastangas, kad šalies ūkis, tiek pramonės, tiek žemės ūkis, būtų iš centro planuojamas ne tik pagal respublikines sritis, bet pagal pramonės ir žemės ūkio atitinkamas sritis. Ir iš centro tos ūkinės sritys jau buvo sudarytos nepaisant esamų valdinamų sąjunginių respublikų sienų.

Yra jau tokia sudaryta bendra kukurūzų juosta, kuri dalinai apima Ukrainą, kartu su Bielorusija ir pavergtąją Lietuvą.

Na, žinoma, tuoj spaudoje pasirodė korespondencijos ir straipsniai, kad toms naujovėms visiškai pritaria liaudis, ir visur suvartytose mitinguose tokios naujovės, kaip įprasta, "vienbalsiai priimamos su neaprasomu džiaugsmu."

Tokioje padėty dabar yra atsidūrusi ir pavergtoji Lietuva, ir štai jau vis dažniau sakoma ir rašoma: teritorinė spauda, teritorinis ūkis ir panašiai. Suprask—respublika jau beveik praityje, virsta atgyvena, nes maskoliškasis komunizmas nežino tautinių valstybių bei tautų, išskyrus vieną—rusų. Rusų tauta revoliucinė, toliau jį žiūrinti, neišpasakytas savo išradimais išgarsėjusi ir kaip tokia visam žemės rutulio gyvenimui vadovaujanti lemta išlikti gyvai, kitų nesuviskintai. Ir kaip tokios visagalinės tautos kalba bus visų kitų įsivainikavusi, įrodinėja Maskvos redaktoriai.

Štai visą sąjunginės kultūros ministerijos minister Furceva jau prieš porą metų drįso šveicarijos spaudai pareikšti, kad žydai, gyvenę Sovietų Sąjungoje, savanoriškai išsivadėjo savo gimtosios kalbos, o taipgi ir kitos tautos savanoriškai įsivainikavę rusų kalbą.

Tai to didžiojo rusifikacijos darbo pasekoje maskoliškieji naciai sumetė ir sąjunginių respublikų istori-

Jurgelėnas dar negimė, nes minėto laikraščio korespondentai jį vienoj vietoj vadina Jonu, kitoj Justinu.

nus pavadinimus nejuocimis panaikinti. Darbas varomas atsargiai, tiek per susirinkimus, tiek per spaudą, pakisami tiems pavadinimams tokie pakaitalai, kaip teritorinė spauda, teritorinis ūkis, teritorinės kariuomenės igula. Dar ne taip seniai buvo vartojama—respublikinė sostinė Vilnius, o dabar jau pionieriai vėžami į Vilniaus Kutuzovo aikštę išsiri-kiuoti, o paskui eis apžiūrėti Vilniaus mūsų žymiųjų paminklų: Lenino, Puškino ir kitų...

Teisybę tarus, maskoliškieji komunistai nėra jau taip išdradingi, kaip jie patys apie save kalba ir rašo. Ir šis jų rusifikacijos darbas yra įsisavintas iš rusų carės Kat-rės. Ši, tik spėjus Lietuvą okupuoti, tuoj jos žemes 1796 m. gruodžio 12 d. suskirstė gubernijomis, o Lietuvos tik jos garbei ji buvo tituluojama, kaip ir vėliau visi kiti Rusijos imperatoriai—Jo imperatoriškoji didenybė Rusijos imperatorius, Lenkijos karalius, Lietuvos didysis kunigaikštis... Bet vėliau jau Lietuvos didžiojo kunigaikščio pavadinimas nebuvo vartojamas, o jo vietoje sakoma: ir taip toliau, ir taip toliau...

Galop tos ano meto Lietuvos rusifikacijos pasekoje buvo lietuviams ir spauda uždrausta. Jau buvo speliuojama, kad lietuvių tauta tik mermė, jos kalba tik kaimo žmonių apyvokeje vartojama. Buvę Lietuvos gubernatoriai Kutuzovas, korikas Muravjovas ir kiti uoliai vykdė tą rusifikacijos darbą Lietuvoje, carinės Rusijos okupantai Vilniuje Muravjovui ir Kotuzovui buvo pastatę paminklus, bet jie buvo nuversti Lietuvos nepriklausomybės metais. Dabar Kutuzovo vardu Vilniuje bent viena iš aikščių pavadinta. Susilauksime ir Muravjovo paminklo.

Deja, ir tais Lietuvai skaudžiais ir sunkiais metais iš lietuvių tautos atminties nebuvo pagęta išbraukti Lietuvos vardas. Jis gyvas paliko tarp savųjų.

1903 m. Lietuvoj buvęs gubernatorius Sviatopolk-Mirski turėjo pripažinti savo rašte carinei valdžiai, kad nėra tokios galybės suturėti vis kasmet didesnio lietuviškų knygų platinimosi ir išlė spaudos draudimą panaikinti. Deja, pavėlavo, lietuvių tauta jau ruošėsi savo žemėje tapti šeimininga. Ir tapo—Lietuvos valstybė buvo atstatyta.

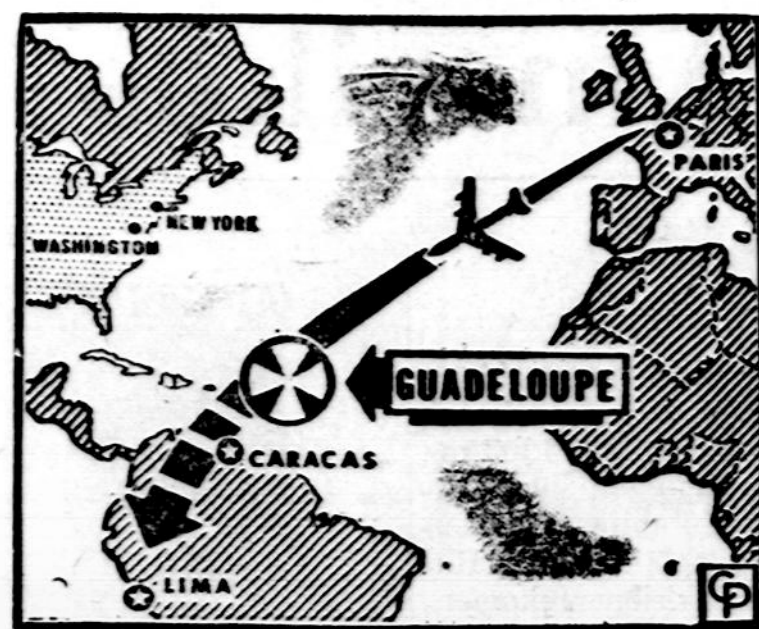
Mes regim, kad ir šie Lietuvos okupantai jau pavėlavo—lietuvių tauta budi.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskykite "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

ADMINISTRACIJOS PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

ČIA SUDUŽO LEKTUVAS SU KELEIVIAIS

Prancūzų linijos lektuvas Boeing 707, skridęs iš Paryžiaus į Čilę, nukrito Guadeloupe saloje. Visi 97 keleiviai ir 6 žmonės įgulos žuvo. Kryžius rodo vietą, kur nelaimė įvyko.

Kas čia meluoja?

Vienuolių marijonų dienraštis "Draugas" birželio 30 d. išspausdino "cc" parašytą straipsnelį "Pabaltijo kraštų "eksperto" pėdomis," kuriame teigiama, kad Chicago kongresmanas Murphy vadinamųjų "kuchelninkų" delegacijai pasakęs, kad dr. Pijus Grigaitis jį atkalbinėjęs remti įneštą į kongresą rezoliuciją Pabaltijo pavergimo bylos iškėlimo Jungtinės Tautos reikalui. Straipsnelis baigiamas šitaip:

"Puiku, kad kongresmanas Murphy buvo atviras ir viską išpasakėjo. Tas pagelbės visiems geros valios lietuviams pasidaryti išvadas. Ką su dr. Pijumi Grigaičiu daryti, be abejoj, rimtai pagalvos ALT-bos vykdomojo komiteto vadovybė ir visa patriotiškoji lietuvių visuomenė."

Į tai dr. P. Grigaitis Naujienų liepos 2 d. laidoje šitaip atsakė:

Biaurus melas ir šmeižtas

Šeštadienį, birželio 30 d., Chicago "Draugas" įdėjo kokio ten dviem raidėm "cc" pasirašiusio asmens pasakojimą, kad dr. P. Grigaitis kalbėjęs kongresmaną William T. Murphy (dem. iš Chicago, Ill.) "neremti" rezoliuciją Lietuvos reikalui, įneštą JAV kongrese.

Tas pasakojimas rašo, kad apie Grigaičio "atkalbinėjimą" nuo rezoliucijų remimo patyrusi los-angeliečių delegacijos grupė, atsilankiusi pas kongresmaną Murphy birželio 15 d. Girdi,

"Pasnekesio pradžioje kongresmanas Murphy kalbėjo, kad jis esąs prieš rezoliuciją, nes dr. Pijus Grigaitis jam sakęs, jog Chicago ir viso krašto lietuvių ty rezoliucijų pravedimo nenori. Rezoliucijoms Remti komiteto narių grupei, dalyvaujant šiame pasnekesy, pavyko įtikinti kongresmaną Murphy, kad dr. Grigaitis jokiū būdu neatstovauja visiems krašto lietuviams."

"Trumpai tariant, kongresmanas Murphy yra dr. Grigaičio suklaidintas..."

Tai grynas melas! Grigaitis niekad su kongresmanu William T. Murphy nėra apie jokias rezoliucijas kalbėjęs, nė jam rašęs.

Grigaitis nėra matėjęs su kongresmanu Murphy nuo 1962 m. vasario 16 d., kada jį (Murphy) ir kongresmanas Daniel Flood atėjo į Baltąjį Namą pabūti drauge su lietuvių delegacija, kurią priėmė prez. Kennedy. Tą progą dr. Grigaitis pasisvei-

kino su kongresmanu, apsi-keitė keliais sakiniais: "How do you do, How is your health?" ir pn. Bet jokio pasikalbėjimo politikos temomis su juo nebuvo.

O nuo vasario 16-os Grigaitis nėra su kongresmanu Murphy nei matėjęs, nei kalbėjęsis telefonu, nei susirašinėjęs.

Taigi ta visa pasislėpusio po raidėmis "cc" asmens pasaka yra begėdiškas, nedoras prasimanymas ir šmeižtas! Juo siekiama apjuodinti "N" redaktorių ir Alto sekretorių visuomenės akys.

Reikia tik stebėtis, kad "Draugo" redakcija tokį biauų dalyką įdėjo, nepasiteiravusi apie jo tikrumą.

Tame raštalaiky dar sakoma, kad "Sunku šiuo metu būtų pasakyti, ar dr. Grigaitis yra davęs panašių "patarimų" ir kitiems kongresmanams ir senatoriams." Vadinasi, prie begėdiško melo dar pridėta insinuacija, kad Grigaitis užsiimęs kongresmanų bei senatorių kurtymu prieš veiklą tų žmonių, su kurių nuomonėmis jisai nesutinka!

Mes esame girdėję, kad "kuchelninkų" grupę vedė Alg. Nasvytis. Ką Murphy pasakė Nasvyčiui ir ką Nasvytis pasakė Murphy, mes nežinome, bet esame tikri, kad kongresmanas, kuris yra geras "Naujienų" redaktoriaus draugas, nesakė ir negalėjo sakyti Nasvyčiui to, kas paskelbta (dviem savaitėm praėjus po jų atsilankymo!) katalikų dienraštyje, nes mes netikime, kad kongresmanas Murphy melagis. Bet dėl viso ko pasiteiraisime.

(Alg. Nasvytis, Dirvos birželio 25 d. nr., rašydamas išpūdius iš atsilankymo pas kongresmanus ir senatorius, rašo, kad Murphy "sakėsi esąs kai kurių Chicago lietuvių veikiamas nebaluoti už "rezoliuciją". Keleivio red.)

TIKRA TEISYBĖ

Apie komunistus ją rasite Keleivio išleistoje knygotėje "Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos padėtį, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokia yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t.t. ir t.t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jos kaina tik 50 centų.

"LAISVĖ" ir RUSŲ ŠNIPAS

"Laisvė" liepos 3 d. apgailestauja, kad Ruisijos komunistų šnipui Dr. Robertui Soblen - Sobolevičiui, kurį JAV teismas nuteisė už šnipinėjimą rusams iki gyvos galvos kalėti, nepavyko pabėgti. Jis, kaip buvo rašyta, savo mirusio brolio pasu, buvo pasprukęs į Izraelį, bet Izraelis tokio svečio nepanorėjo ir išsiuntė atgal, iš kur jis buvo atvykęs. Pakelėje lėktuve jis persipiovė rankos gyslas ir pilvą, todėl buvo Londone paliktas, kol galės būti atvežtas į Ameriką.

Šito šnipio išdavimas, pagal "Laisvės" išmintį, rodo, kad Izraelis nėra nepriklausoma valstybė, bet ji "priklauso Wall Stryčio kišenei."

"Laisvė" verkslena ir dėl teismo neteisingumo. Girdi, "sis R. Soblenas dalykas atkreipęs Amerikos ir viso pasaulio dėmesį į amerikinius teismus."

Laisvė piktinasi ir Izraeliu, kad Sobleną išdavė. Ji rašo:

"D-ras Soblenas-Sobolevičius kadaise buvo nusipirkęs Izraelyje žemes ir galvojo kada nors ramiai pagyventi žydų žemėje. Dabar, kaip matom, žydų žemė priklauso kam kitam."

Gal Bimba su Mizara parašys, kas gi trukdė tam šnipui seniau vykti į Izraelį ir tenai ramiai gyventi. Kodėl jis atvažiavo į JAV, kur žemes neturėjo?

"LIETUVIS ŽYDŲ TAUTYBES"

Ar žinojote tokį sutvėrimą? Aš nežinojau, kol nebuvau skaitęs "Vilnius" Nr. 128. Jame radau parašytą, kad "visų nuostabai dingo iš savo namų nuteistas už šnipavimą dr. Robert A. Soblen."

Toliau šitaip paaiškinta, kas yra tas Soblen: "Dr. Robert Soblen lietuvis, kilęs iš Vilkaviškio miesto, žydų tautybės."

V. K. Red pastaba: Stebėtis nėra ko. Jei lietuviui rusų tautybės, kaip Jokubka, ir ko gali redaguoti laikraštį, tai kodėl negalėtų būti lietuvis ir žydų tautybės?

40 VALANDŲ DARBO SAVAITE

Tarptautinis Darbo Biuras 225 balsais už, 22 prieš ir 46 susilaikius nutarė rekomenduoti visų valstybių vyriausybėms įvesti 40 valandų darbo savaitę.

Šiuo metu trumpiausią darbo savaitę turi N. Zelandija—39,3 valandas, JAV—40,2 val.

Ilgiausia darbo savaitė yra Japonijoje—51,3 val., Egipte—49 val., Peru—47,7 val., Prancūzijoje—46,2 val., Vokietijoje—45,6 val., Airijoje—45 val., Anglijoje—47,9 val.

Skaityk Stasio Michelso

no parašytą knygą "LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskykite "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Nu, Maiki, apie ką mudu šandien kalbėsime?

— Galima pakalbėti apie Liepos Ketvirtąją.

— O kam apie ją kalbėti?

— Ji yra svarbiausia šios šalies šventė, tėve.

— Tai tu turbūt, kalbi apie Fortdžulą, ar ne?

— O ką tai reiškia "Fortdžulą, jei ne Liepos Ketvirtąją.

— Siur, Maik, tai amerikoniška šventė. Seniau ir aš jos laukdavau, ba būdavo daug šaudymo. Kai pradėdavo iš vakaro, tai pyškindavo per visą naktį ir visą dieną. Aš turėjau iš Plungės atsivežęs krajavą pistoletą, tai pyškindavau ir aš. Būdavo daug fonių, kai iš netyčių liuobdavai kam pašonėn. Kartą net policmoną išgisdinau; ale jis nieko nesakė, ba tokia buvo mada. Jes, Maiki, tada tai būdavo Fortdžulą. Ale kai šaudymas išėjo iš mados, tai jau Fortdžulą nieko nereikia.

— Taip nekalkbėk, tėve.

— Kodėl? Ar aš ne teisybę sakau?

— Liepos Ketvirtoji, tėve, šio krašto žmonės reiškia labai daug. Ji yra nepriklausomybės šventė, kaip mums lietuviams Vasario Sešioliktoji.

— Bet tu man andai sakei, kad Ameriką atrado Kolumbas.

— Tai kas?

— Na, tai amerikonomams nereikėjo už ją kovoti. Ji buvo fry kontrast visiems. Ir aš tau pasakysiu, kad tada buvo daugiau laisvės, negu dabar, ba galėjo atvažiuoti, kas tik norėjo. Nereikėjo nei pasportų, nei vyžų. O patraukyt tu dabar iš kitur atvažiuoti. Jau de vyžos savo kojos Amerikon neikelsi. Uždraudė net ir šaudymą. Nu, tai kur ta laisvė ar nepriklausomybė?

— Tėvas klaidingai dalykus supranti. Amerikon atvažiuoti nereikia jokių vyžų, bet reikalinga visa. Tai yra leidimas, kurį Amerikos valdininkai kitose šalyse duoda norintiems iš tenai atvykti į šį kraštą. Toks leidimas reikalingas kaip apsauga, kad Amerikon neprivažiuotų šnų ir kitokių nepageidaujamų elementų.

— O kodėl seniau to nereikėdavo?

— Seniau, tėve, buvo kitos

tosios sąlygos. Amerika gyveno užsidariusi savo ribose, placiū vandenynų atskirta nuo kitų kraštų ir jautėsi saugi, nes kasgi būtų galėjęs ją užpulti, kai perplaukti jūras reikėdavo kelių savaičių? O šandien susisiekimas yra tiek išstobulintas, kad ir kelių tūkstančių mylių atstumas nėra jokia apsauga. Šandien jau reikia galvoti apie apsigynimą, jei kas užpulti. Ir Amerika ruošiasi. O kad priešų šnipai nesužinotų Amerikos apsigynimo priemonių, reikia daryti, kad jų čia neprištų. Todėl be vizos niekas neleidžiamas. Ypač reikėjo saugotis nuo šnipų karo metu; todėl ir šaudymas per Liepos Ketvirtąją buvo karo metu uždraustas. Iš tikrųjų tas triukšmas ir nebuvo reikalingas, daug jaunuolių sušaukėdavo, sukelėdavo nemą, gaisrų. Dabar daug ramiau ir saugiau.

— Ale man, Maiki, norisi šaudyt. O jeigu policija neleidžia, tai kur mano laisvė, ką?

— Gal tėvui norėtųsi kaimam ir langą išmušti, bet tokioms laisvės negalima pripažinti. Laisvė reikalinga tik geriems tikslams, o tokios laisvės Amerikoje niekas nevaržo. Tėvas gali surengti gegužinę, gali užsidėti biznį, arba laikraštį įsteigti, ir policija to nedraus. Nereikia jos nei klausyti. Ir valdžios rinkimuose gali laisvai dalyvauti, gali balsuoti už ką tik nori. Štai, tėve, kur Amerikos laisvė. Bet tą laisvę žmonės turėjo iškovoti per revoliuciją.

— O prieš ką reikėjo tą revoliuciją kelti? Juk Ameriką buvo atrasta laisva, caro čia nebuvo.

— Bet čia buvo įsigalėjusi Anglijos karaliaus valdžia, tėve. Ji pastatydavo čia gubernatorius, leisdavo savo įstatymus ir apkraudavo kolonijų gyventojus mokesčiais. Kolonistai pradėjo priešintis. Ir 1770 metų kovo 5 d. įvyko Bostone susirėmimas su anglų garnizono kareiviais. Britai pradėjo šaudyti į minią, keturius kolonistus užmušdami ir keliolika sužeisdami. Tas incidentas yra žinomas kaip "Bostono Skerdynė" (Boston Massacre). Dėl šito įvykio bostoniečiai nusistatė kaip nors

britams atkeršyti. Ir kai 1773 metų gruodžio 16 d. į Bostoną uostą atplaukė laivas su arbata, būrys vyrų, persirengę indėnais, nakties laiku sulipo į tą laivą ir visą arbatą suvertė į jūrą. Tas jų žygis yra žinomas "Tea Party" vardu.

— O kaip tas būtų lietuviškai?

— Galėtų būti "arbatos balius".

— O ką tada Anglija pasakė?

— Ji uždarė Bostono uostą, nieko iš jo neįleisdama ir nieko į jį neįleidama. Kolonistai tada griebėsi smugelio. Pradėjo kontrabandos kelių gabenti ginklus ir ruošti revoliucijai.

— O ko jie norėjo?

— Jie norėjo nusikratyti Anglijos karaliaus valdžios, kuri lupdavo iš jų mokesčius, bet nepripažindavo jiems pilietinių teisių. Jie neturėjo jokios savo atstovybės Anglijos parlamente.

Atvira kova tarp ginkluotų kolonistų ir Anglijos kariuomenės prasidėjo 1775 metais ir tęsėsi iki 1783 metų. Tai buvo jau tikras karas — karas už nepriklausomybę.

Jis tęsėsi taip ilgai dėlto, kad nebuvo dar geležinkelio, keliai buvo prasti ir nedaug jų buvo. Susisiekimas buvo labai sunkus ir ilgai trukdavo. Telefono taip pat nebuvo. Kai bostonietis Paul Revere 1775 metais sužinojo, jog į Bostoną artėja britų kariuomenė, jis raitas nakties metu aplėkė visą apylinkę, sukeldamas žmones, kad griebtųsi šautuvų ir stočių miesto ginti.

— Ar apgyne?

— Tėvas pats matai, kad šandien Bostoną valdo jau patys jo gyventojai, o ne britai. Nors karas dar nebuvo pasibaigęs, bet jau 1776 metų liepos 4 dieną trylikos kolonijų atstovai, susirinkę Philadelphiajį, paskelbė paskelbė, kad tos kolonijos jau laisvos ir Anglijai nebepriklauso. Vėliau prie jų prisidėjo dar kitos kolonijos, ir taip susidarė nepriklausoma ir laisva Jungtinių Valstijų respublika. Todėl dabar kasmet Liepos Ketvirtąją, angliškai Fourth of July, yra švenčiama kaip svarbiausia šios šalies šventė.

— Ale vistiek, Maiki, ta šventė būtų šumnesnė, jeigu būtų valia šaudyti. Mano pistoletas tebėra dar užprovytas.

— Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsakyti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

— Geriausia dovana

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

H. Tautvaišienės "Tautų kapinynas Sibiro tundroje", kaina \$1.25.

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje", kaina minkštas viršelis \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50.

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Žmogaus teisių deklaracija

Daugai skaitome ir girdime kalbant, kad Sovietų Sąjunga nusizengė tai vienam, tai kitam žmogaus teisių deklaracijai, kurią ji yra pasirašiusi, straipsniui. Tačiau iki šiol tikrai daug kas jos nėra skaitęs, nes lietuvių kalba tik nesenai Vlikas ją teisėjo. Todėl manome, kad bus naudinga, jeigu Keleivys atspausdintų, juo labiau, kad jau buvome gavę panašius pagedavimus.

Šita deklaracija buvo priimta Jungtinių Tautų visumos susirinkime 1948 m. gruodžio 10 d.

Red.

IVADAS

Kadangi visų žmonių šeimos narių orumo ir jų lygių bei nepakeičiamų teisių pripažinimas sudaro laisvės, teisingumo ir taikos visame pasaulyje pagrindą,

kadangi žmogaus teisių nesupratimas ir negerbimas nuvedė į barbariškumą, kuris giliai pažeidė žmonių sąžinę, ir kadangi sukūrimas tokio pasaulio, kuriame žmonės būtų laisvi nuo baimės ir vargo, galėtų naudotis kalbos ir tikėjimo laisve, yra aukščiausias žmonių tikslas,

kadangi svarbu apsaugoti žmogaus teises, kad jis nebūtų priverstas imtis paskutinių priemonių — sukilti prieš tirioniją ir priepauidą,

kadangi yra svarbu puoselėti tautos draugiskumą santykius,

kadangi Jungtinės Tautos susibūrusios tautos naujai patvirtino savo tikėjimą į pagrindines žmogaus teises, ir žmogaus asmenybės orumą ir vertę, ir lygias vyro ir moters teises ir nutarė vystyti socialinę pažangą, siekti geresnių gyvenimo sąlygų ir didesnę laisvę,

kadangi valstybės-nariai įsipareigojo, bendradarbiaudamos su Jungtinėmis Tautomis, siekti visuotinio žmogaus teisių gerbimo įgyvendinimo,

kadangi jų įsipareigojimų įvykdymui didžiausios reikšmės turi vieninga nuomonė apie teises ir laisves,

Jungtinių Tautų visumos susirinkimas paskelbė šią visotiną

ZMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJĄ

kaip visų tautų ir nacijų siektiną idealą, kad kiekvienas asmuo ir visi visuomenės organai vadovautųsi šia deklaracija, ir stengtųsi žmogaus teisių bei laisvių gerbimą puoselėti švietimu ir auklėjimu, siekti pažangios priemonėmis tautinėje ir tarptautinėje plotmėje užtikrinti jų pripažinimą ir vykdymą tiek valstybių, JT narių gyventojų tarpe, tiek kraštuose, kurie yra pajungti tų valstybių priklausomybei.

1 straipsnis. Visi žmonės yra gimę lygūs laisvės, orumo ir teisių atžvilgiu. Žmonėms yra įgimtas protas bei sąžinė, ir jie turėtų bendrauti vienas su kitu broliškumo dvasioje.

2 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į šioje deklaracijoje paskelbtas teises ir laisves jokių rasės, spalvos, lyties, kalbos, religinio, politinio ar šiaip nusistatymų skirtumų, nežiūrint tautinės ir socialinės kilmės, nuosavybės, gimimo ar kitokių sąlygų.

Taip pat negali būti daromas joks kirtumas dėl politinio, teisinio ar tarptautinio statuso to krašto, kuriam asmuo priklauso, nežiūrint į tai, ar kraštas yra nepriklausomas, ar yra protektoratas, ar neturi savivaldos, arba jei jo suverenumas šiaip suvaržytas.

3 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į gyvybę, laisvę ir asmens saugumą.

4 str. Niekas negali būti laikomas vergijoje ar baudžiavoje. Vergija ir vergų prekyba yra draudžiama visose jos formose.

5 str. Niekas negali būti kankinamas, su niekuo negali būti elgiamasi nežmoniskai ar pažeminančiai, niekam negali būti taikomos tokio pobūdžio bausmės.

6 str. Kiekvienas žmogus visur turi teisę būti laikomas juridiniu asmeniu.

7 str. Visi žmonės yra lygūs įstatymams ir turi teisę į lygią įstatymų apsaugą. Visi žmonės turi teisę į lygią apsaugą prieš traktavimo skirtumus, kurie galėtų pažeisti šios deklaracijos nuostatus, ir prieš kiekvieną kurstymą tokiam skirtingam traktavimui.

8 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į veiksmingą teisiską apsaugą atitinkamuose valstybės vidaus teismuose prieš visus veiksmus, kurie pažeidžia jo pagrindines konstitucijos ar įstatymų garantuojamas teises.

9 str. Niekas negali būti savavališkai suimamas, laikomas suimtas ar tremiamas iš krašto.

10 str. Naudodamasis lygiomis teisėmis, kiekvienas žmogus turi teisę į prideramą ir viešą teiseną (ji bylos nagrinėjimą) nepriklausomame ir besaliskame teisme, kuriam pavesta spręsti apie jo teises ir įpareigojimus, arba apie kurį nors prieš jį iškelta baudžiamosios teisės apkaltinimą.

11 str. (1) Kiekvienas žmogus, kaltinamas baudžiamu veiksmu, turi būti laikomas nekaltu tol, kol jo kaltė nėra įrodyta remiantis įstatymais viešojo teise, užtikrinant jam visas apsigynimui reikalingas sąlygas.

(2) Niekas negali būti teisiamas už savo veiksmus, padarytus tuo metu, kai tie veiksmai pagal tautinę ar tarptautinę teisę nebuvo baudžiami. Taip pat negali būti taikoma sunkesnė bausmė, negu toji, kuri buvo taikyta baudžiamojo veiksmo metu.

12 str. Nei vieno žmogaus privatus gyvenimas, šeima, butas, susirašinėjimas, garbė ir reputacija negali būti savavališkai pažeisti. Kiekvienas žmogus turi teisę apsaugą prieš panašius pažeidimus ir puolimus.

13 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai judėti valstybės viduje ir laisvai pasirinkti sau gyvenamąją vietą.

(2) Kiekvienas žmogus turi teisę iš bet kurio krašto, įskaitant ir savąjį, išvykti ir sugrįžti.

14 str. (1) Norėdamas išvengti persekiojimo, kiekvienas žmogus turi teisę kitoje kraštoje ieškoti globos ir ją pasinaudoti.

(2) Tačiau šia teise negalima pasinaudoti tuo atveju, kai persekiojimas vyksta dėl

nepolitinių nusikaltimų arba dėl veiksmų, kurie pažeidžia Jungtinių Tautų siekius bei pagrindus.

15 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę į valstybės pilietybę.

(2) Valstybės pilietybė niekam negali būti savavališkai atimta. Taip pat negali būti atimta teisė keisti pilietybę.

16 str. (1) Subrendę vyrai ir moterys turi teisę sudaryti santuoką ir kurti šeimą, nežiūrint jų rasės, valstybinės pilietybės ar religijos. Jie abu turi lygias teises santuoką sudarant, santuokinio gyvenimo metu ir išsiskiriant.

(2) Santuoka gali būti sudaroma tik laisvu ir pilnu būsimų santuokinių valios vieningumu.

(3) Seima yra naturalus pagrindinis visuomenės vienetis ir turi teisę reikalauti sau visuomenės bei valstybės apsaugos.

17 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę į nuosavybę pavieniui ir bendriai su kitais.

(2) Nuosavybė niekam negali būti savavališkai atimta.

18 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę. Ši teisė apima laisvę keisti savo religiją ar įsitikinimą, skelbti juos viešai ar privačiai pamokslais, pamaldomis, apeigomis, praktikavimu.

19 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į laisvą savo nuomonės pareiškimą. Į šią teisę įeina laisvė nekludomai savo nuomonės laikytis, bet to, laisvė visomis susijusiomis priemonėmis priimti ir skleisti informacijas bei idėjas.

20 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę į taikių tikslų susirinkimų bei sąjungų laisvę.

(2) Niekas negali būti verčiamas priklausyti kuriai nors organizacijai.

21 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę dalyvauti savo krašto viešųjų reikalų tvarkyme — betarpiškai ar per laisvai rinktus atstovus.

(2) Kiekvienas žmogus turi teisę vienodomis sąlygomis būti priimtas į viešą savo krašto tarnybą.

(3) Liaudies valia sudaro visuomeninės santvarkos autoriteto pagrindą. Ši valia turi būti išreiškiama periodiniais nesuklastotais rinkimais, kurie turi vykti vadovaujantis visuotina lygia rinkimų teise, slaptai balsuojant, ar naudojantis kita tolygių vertės rinkimų tvarka.

22 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į socialinę apsaugą. Kiekvienas žmogus, būdamas visuomenės nariu ir remdamasis valstybės vidaus įstatymais bei tarptautiniu bendradarbiavimu, gali naudotis ūkinėmis, socialinėmis ir kultūrinėmis teisėmis, kurios yra reikalingos jo žmogiškam orumui ir laisvam asmenybės vystymuisi. Šios teisės jam suteikiamos atsižvelgiant į kiekvienos valstybės organizaciją ir jos turimas priemones.

23 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę į darbą, gali laisvai pasirinkti profesiją, reikalauti prideramų darbo sąlygų bei globos nedarbo atveju.

(2) Visi žmonės turi teisę į vienodą atlyginimą už tą patį darbą ir negali būti skirtingai traktuojami.

(3) Kiekvienas dirbantis žmogus turi teisę į teisingą atlyginimą, užtikrinantį

žmogiškam orumui atitinkančią jo ir jo šeimos egzistenciją.

(4) Kiekvienas žmogus turi teisę savo reikalų apsaugai sudaryti profesines sąjungas ir toms sąjungoms priklausyti.

24 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į poilsį ir laisvalaikį, į pratingą darbo laiko apribojimą ir periodines, apmokamas atostogas.

25 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę į tokį pragyvenimo lygį, kuris užtikrintų jam ir jo šeimai gerbūvį bei sveikatą. Jis turi teisę į maistą, rūbus, medicininių aptarnavimą, socialines apsaugos priemones, globą nedarbo atveju, ligos invalidumo, našlystės, senatvės ir visais kitais atvejais, kai be savo kaltės netenka pragyvenimo priemonių.

(2) Motina ir vaikas turi ypatingą teisę į pagalbą ir paramą. Visi vaikai — santuokiniai ir nesantuokiniai — naudojami vienoda socialinė apsauga.

26 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę į švietimą. Mokslas turi būti nemokamas bent elementarijose ir pagrindinėse mokyklose. Elementariųjų mokyklų lankymas yra privalomas. Specialus ir profesinis mokymas turi būti visuotinai prieinamas. Pagal gabumus visiems taip pat turi būti prieinamas ir aukštasis mokslas.

(2) Suteikiant žmogui išsilavinimą, būtina siekti išvystyti jo asmenybę, stiprinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms. Siektina savitarpio visų tautų, rasių ir religinių grupių susipratimo bei draugiskumo, remti Jungtinių Tautų veiklą taikai tarp tautų išlaikyti.

(3) Pirmoje eilėje tėvai turi teisę parinkti savo vaikams išsilavinimo pobūdį.

27 str. (1) Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai dalyvauti visuomenės kultūriname bei moksliniame gyvenime, naudotis to gyvenimo pasiekimais.

(2) Kiekvienas žmogus turi teisę į moralinę ir materialinę savo reikalų, kurie gali išplaukti iš jo, kaip mokslininko, literato ar menininko darbo apsaugą.

28 str. Kiekvienas žmogus turi teisę į tokia socialinę ir tarptautinę santvarką, kurioje būtų pilnai įgyvendintos šioje deklaracijoje minėtos teisės ir laisvės.

29 str. (1) Kiekvienas žmogus įpareigotas dirbti visuomenei, kurioje ir tėra galimas laisvas bei pilnas jo asmenybės išsivystymas.

(2) Naudodamasis savo teisėmis ir laisvėmis, kiekvienas žmogus gali būti varžomas tik tokiais apribojimais, kurie yra įvesti įstatymu, siekiant užtikrinti kitų asmenų teises ir laisves, remiantis teisėtais moralės, viešosios tvarkos, visuotinio gerbūvio bei demokratinės visuomenės dėsniais.

(3) Teisių ir laisvių įgyvendinimas jokių būdu negali būti priešingas Jungtinių Tautų siekiams bei pagrindams.

30 str. Joks šios deklaracijos nuostatas negali būti aiškinamas taip, kad sudarytų pagrindą kurios nors valstybės, grupės, asmens veiksmams, kuriais būtų siekiama panaikinti šioje deklaracijoje nustatytas teises ir laisves.

MOTERŲ SKYRIUS

STEPONAS KAIRYS

Iš kūdikystės atsiminimų

SULAUKŲ ŽIEMOS, LAUKSIU PAVASARIO

Pavasaris

Kiek tik galiu savo atmintimi pasitikėti, pirmosios šalnos apie Visų Šventųjų šventę mus vaikus jau suvardavo į šiltas trobas. Bet tekdavo dar palaukti, kol pirmosios sniego pusnys mūsų troboje uždarytų langus, vienintelę priemonę dar palaikyti ryšį su pasauliu.

Bet, kai vis stiprėjanti žiema nuostabiai gražiais piešiniais rašyta plėvele užtraukdavo ir langų stiklus, pasijusdavome visai nuo pasaulio atskirti ir troboje gyveną savo atskiru gyvenimu.

Ankstyvą rytą tas gyvenimas buvo susimetęs ties mamos kūrenama ir rūpinama krosnimi. Prieždoje susėdę, iš karto testebėjome kaip krosnyje vis kaitresnė liepsna, laizydamas krosnies skliautą, ji darė baltą. O tuo tarpu rūpinami krosnyje vienas po kito atsirado puodai su verdamomis bulvėmis, verdamu valgiui viralu, šildomu vandeniui.

Kol tas vyko, mama spėjo dubenyje užmaišyti ir išplakti tešlą blynams kepti, o jau puodu atsirėmusi kaito taukais iškepta keptuvė. Čirškėdamas keptuvėje, ją visą nuliesdamas, atsirado pirmas blynas. Keptuvę atkeldama, mama vikriai apvertė blyną ir, dar kiek krosnyje palaukusi, vėl nukėlė jį ir paklojo ant medinio skritulio.

Kam pirmasis blynas? Tuo tarpu aš buvau pirmasis ir vienintelis kandidatas. Vėliau atsirado ir antrasis, mane nugalėjęs — mano sesutė Banadutė.

Mano privilegiją sėdėti krosniai besikūrenant prie pat prieždos sekė ir mano pareigos. Kaip tik išaušdavo ir krosnis būdavo iškurenta, reikėdavo nakčiai į pakrosnį suvartytas vištas paleisti, kad jos atsigautų dienos šviesoje. O man po to tekdavo nelengvas uždavinys — per siaurais iškirstais langelių įlikti į pakrosnį ir ten surinkti vištų per naktį pudėtus kiaušinius. Dėl langučio į pakrosnį mažumo tai tik aš tegalėjau padaryti.

Tik turbūt apie tą metą ir man kiek nelauktai pareigų padaugėjo. Pas mus atsirado mano mažoji sesutė Banadutė. Mažytė, su kuria mane mama supažindino, sakydama, kad tai mano sesutė, sutikau labai gerai jai nusiteikęs ir tik kiek vėliau tarp mudviejų pradėjo atsirasti debesėlių. Ir nežinia dėl katro kaltės.

Kai mama, mažytę tinkamai paruošusi, paguldėdavo į lopšį ir siūlė jai miegoti, lopšį kiek pasupusi, palikdavo mano globoje, kad baigčiau užsupti. Dariau tą rūpestingai vis pažūrėdamas, ar Banadutė jau miega. O ji, kaip tyčia nieko kito neturėdama daryti kaip miegoti, vis nemigo, vis į mane pažūrėdama. Ir kai tas per ilgai truko, man pradėdavo pritrūkti kantrybės, ir lopšį pradėdavau sūpti per daug nervingai. Tai buvo laikiniai nesusipratimai, kuriuos sprendavo mama, kaip tuomet man atrodė, gana šališkai, paprastai pripažindama kaltą mane, o ne mažytę.

O Banadutė bematant augo, ir aš tik vėliau pastebėjau, kad augo pavojinga man konkurentė. Paugėjusi ji lengvai laimėjo pirmąją vietą prieždoje prie kūrenamos krosnies, kai buvo kepmi blynai. Kai sėsdavome prie stalo valgyti, Banadutė sėdo tėvelio pašonėje, mane nustumdama suolo antron vieton. Ir kai vakaro sulaukę mes vaikai sulipdavome ant vis dar šiltos krosnies pasakyti klausyti, Banadutei tekdavo geriausia vieta. Ir pagaliau, kai vakariene buvo pavalgyta ir tėvelis pakildavo eiti miego į šaltą kamaraite, jis Banadutę imdavo glėbin ir kailiniais apsuptą išnešdavo miegoti kamaraitėn greitai sušildydami po duknomis. Naktį pramiegoję, vėl abu grįždavo į trobą, kur pakurta krosnis jau liepsnodavo.

Man pačiam menčiau sekėsi. Mūsų kad ir didelė troboja, šeimai didėjant, pradėjo nebeužtekti vietos šiltai miegoti, ypač kad jau buvo sandomas bernas. Vyresniam broliui Antanui tekdavo nakvoti šaltoje klėtyje po duknomis. Jis, eidamas gulti, kartu pasiūdavo ir mane. Ir jei jau būdavo pasnigę, brolis imdavo mane basą ant rankų ir tekinas bėgdavo į šaltą klėtį, į šaltą patalą, kurį tekdavo sušildyti savo pačių šiluma. Dabarties akimis žiūrint, tai buvo baisu, bet tuomet man atrodė, kad gyventi buvo ne tik galima, bet ir įdomu.

Gyvenimo nepatogumus, jo vienodumą su kaupu atlygindavo vakarai. Ir visų pirma dėl to, kad likimas mums vaikams dovanojo berną Antaną Jakutį, neužmirštamą pasakorių. Spartus darbe, visuomet gerai nusiteikęs, atrodė, mus vaikams gerai supratus, Antanas, kaip tik darbus baigęs pasirodydavo troboje, jau nebegalėdavo mūsų vaikų atsiginti — "Antanai, pasakyk pasaką," ir Antanas nebaigdavo iki vėlyvos nakties.

Ir kai dabar prisimenu tuos vakarus, kuriuos pasakorius mokėdavo užpildyti mus pagaunančiu turiniu, dar ir dabar negaliu atsistebėti, kiek Antano pasakose buvo kūrybinės vaizduotės! Jo pasakos mus sukrėsdavo, trobos tamsą darė gyvą, pilną velnių ir kitokių baisenybių,

BUVUSI KARALIENĖ IR JAUNAS MUZIKAS

Buvusi Belgijos karalienė Elzbieta kalbasi su 12 metų amžiaus pianistu, dirigentu ir kompozitoriumi Joey Alfidu garsiojo čelisto Casals festivalio pertraukos metu New Yorke. Carnegie Hall. Jaunasis muzikas prieš pusantūrą metų buvo Belgijos sostinėje ir buvo pakviestas karaliaus rūmų svečiu. Senajai karalienei labai patiko Alfidu skambinimas, o jaunam muzikui — buvusi karalienė. Taip juodu ir susidraugavo. Kai karalienė atvažiavo į New New Yorką, Alfidu prašė ją aplankyti jį ir jo šeimą. Prašymas buvo išpildytas. Čia juos matome vėl susitikus koncerte, kurį dirigavo pats garsus ispanų čelistas, 85 metų amžiaus Pablo Casals.

Kazys Inčiūra

SAKALŲ KELIAIS

Griauždė griausmas, linko medžiai, tratėjo šulai, bet pakilo į padanges šaunūs sakalai.

Skrenda audrom, skrenda vėjais aklumoj vakarė, viršum jūrų susibūrę gūžia naktį taria:

— Jei besigrumiant padangėj mums sparnai palūs, žygin, kurin mus lydėję, ruoškitės tat jūs! —

Tilo vėtros, tiko žiaurios — sakalai negrįžo, tik siūbavo minių minios kryžkelėj prie kryžiaus:

— Pasiryžę nebegrįžo — būkim sakalais: siekim saulės, siekim laisvės — skriskim jų keliais!

P. S. 1933 m. liepos 17 dienai tik prasidėjus, Vokietijoje netoli Soldino miestelio žuvo lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas, išskridę iš New Yorko ir per 35 val. 35 minutes nulėkę 4,000 mylių. Žuvusiems lakūnams pagerbti poetai yra parašę eilėraščių. Vieną jų čia spausdiname.

Gana apgaulinėti pardaviant kreditan

Čia spausdinama ištrauka iš Patersonienės kalbos, liudijant už "Truth in Lending" bilių, kuris svarstomas senato bankų ir pinigų komiteto pakomitety:

Yra faktas, kad JAV-se plačiai vartojamas pirkimas kreditan padėjo pakelti mūsų gyvenimo lygį ir padaryti jį aukštesnį už bet kurio kito krašto gyvenimo lygį pasaulyje. Aš noriu aiškiai pasakyti, kad aš nesu prieš kreditan pirkimą ir nesu prieš mokėjimą mėnesiniais ar kitokiais išdėstymais, kai tai yra daroma individui ar šeimai, pilnai žinančių viso to kainą.

Tačiau aš protestuoju prieš plačiai naudojimą paprotį nuslėpti tikrą kredito kainą nuo pirkėjų. Net ir laimingesni mūsų visuomenės nariai, kurie yra išsilavinę, retai supranta, kiek kainuoja kreditas. Todėl yra palyginti paprasta neskrupulingiems skolintojams ir prekybininkams visokiais skelbiama būdais ir labai mažomis raidėmis išspausdintais pa-

net kojas reikėdavo laikyti pariestas, kad iš pasaulio kas bausis nepagautų.

Neužmiršdami vakarai, kuomet laikas liaudavosi buvęs ir patys klausytojai liaudavosi gyvenę realų gyvenimą. Kazin, ar bėra gyvas tas Antanas pasakorius?

(Bus daugiau)

pasirinkti? Jeigu paklausi skolininko, kiek jis moka už kreditą, paprastai jis nežino. Žmonės neturi būdų žinoti, kiek jie moka už metinį kreditą.

Argumentas, kad yra persunkiu apskaičiuoti paprastą metinį procentą, yra absurdiškas... Tuo tarpu kai skoliniojai ir pardavėjai išdirba be galo komplikuočius kreditų sistemas, jie turėtų pirkėjams ar skolininkams parodyti paprastus apskaičiuotus skaitmenis, koks yra metinis procentas pirkiniams kreditan.

Federalinė valdžia pradėjo reikalauti, kad namų šeiminkams būtų pasakyta teisybė apie jų perkamus pirkinius: maistą, drabužius, vaistus, patalynę ir t.t. Federalinė valdžia turi lygiai taip pat didelę moralinę atsakomybę imtis vadovauti ir suteikti vartotojams informaciją bei juos apsaugoti nuo apskukimų kredituose. Aš žinau, kad daugelis valstybių išleido įstatymą, kuris sureguliuoja mažas paskolas, išdėliotas terminais. Tačiau ligi šiol dar nieko nepadarėta, kad būtų aiškiai nurodomas metinis paskolos procento dydis.

Laisva visuomenė reikalauja, kad vartotojas (o tai reiškia mes visi) žinotų faktus, kad galėtų inteligentiškai spręsti pirkdamos ar skolindamos. Duoti pasiūlymai yra surašyti S. 1740 bilijuje. Jie reikalauja, kad būtų aiškiai parodyta, kokios yra kreditų kainos. Vartotojai turi teisę žinoti, kiek jie moka už pinigų, paskolintus pirkti reikiams dalykams. Padarykite galą egzistuojančiai blogai praktikai, parduodant dalykus į kreditą.

American Council

PAZANGA KOVOJE SU VĖZIO LIGA

Savo gyvenime vėžiu gali susirgti kiekvienas ketvirtas amerikietis. Skaiciuojama, kad 1962 m. bus susekta net 520,000 amerikiečių, sergančių vėžio liga. Mirusių vėžiu skaičius pakils iki 300,000. Bet tie baisūs skaičiai nepavaizduoja tos pažangos, kuri padaryta kovoje su vėžiu.

Patobulinta technika leidžia vėžį ankščiau surasti ir dėl to 1,200,000 amerikiečių dar gyvena, nors jų liga buvo surasti prieš penkis metus. Gydytojai tiki, kad per kitus penkis metus į tą grupę prisidės dar 8-900,000 asmenų.

Rytų Alžerijoje yra karšto vandens šaltinis, į kurį įmerkus mėsa galima ne tik ją išvirti, bet ir pasūdyti, nes vanduo yra šarus.

DVYNĖS GRAZULĖS

Tai Megan ir Christine Dees, dvynės ir panašios kaip du vandens lašai, Atlantic City, N. J., jos abi išrinktos "Steel Pier" gražuolėmis.

KOMUNIZMAS IR KELNĖS

"Pirmyn" kolūkyje agitatorius kalba apie gamybos didinimą Tarybų Sąjungoje ir ragina kolūkiečius daugiau dirbti, idant kuo greičiau būtų pralenkta Amerika. Baigus jam kalbėti, kolūkio pirmininkas klausia, ar kas neturi kokių neaiškumų. Po kelių minučių tylos iš tamsaus kampo pasigirsta pagyvenusio kolūkiečio Siemaškos balsas. Jis sako:

—Sutinku, kad reikia pavyti amerikiečius, ale jokių būdų nepatariu jų pralenkti!

—Kodėl? — nustebęs klausia agitatorius.

—Nes, kai pralengsime, jie pamatys mūsų nuogą pasturgali!

Su Siemaškos nuomone dabar sutiko ir Chruščiovas. Kalbėdamas su amerikiečių žurnalo "Look" redaktorium Mr. Cowles, jis pasakė, kad Sovietų Sąjungoje kai kas nori skelbti, jog komunizmo jau pasiekiama, kai "dešimčiai žmonių tėra tik viena pora kelnų, ir tos kelnės yra padalytos į dešimtį lygių dalių. Tuo būdu galima pasakyti, kad visi vaikščioja visai be kelnų. Mes atmetame tokį bekelnį komunizmą," pasakė Chruščiovas. Paskutinis jo posakis, be abejo, nesutinka su gyvenimo tikrove. Komunizmo valdžia kiek-

vienam piliečiui, kuris bando pasiturinčiai gyventi, išskyrus privilegijuotąją klasę, tuoj numauna kelnės, nes tie, kurie dėvi kelnės, atmeta komunizmą.

"D. B."

DIDIEJI AERODROMAI

1961 metais Los Angeles tarptautiniame aerodrome pakilo ir nusileido viso labo 324,993 lėktuvai. Chicago O'Hara aerodrome — 318,526 lėktuvai, Miami tarptautiniame — 310,526, Washingtono Nacional — 297,082, New Yorko tarptautiniam — 290,134.

Chicago Midway aerodromas, kuris daug metų buvo vietoje, nes pakilo ir sidūrė iš 254 aerodromų 12-oje vietoje, nes iš pakilo ir jame nusileido tik 249,869 lėktuvai.

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos keles egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiams ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE. Vaizdai šio krašto lietuvių istorijai, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina keturi viršais \$5.00, minkštas viršais \$4.00.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ. K. Zukio įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tomėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT. "Išvenkinti karaliai" — sūnus Kipro Bielinio idomos atsiminimai, 464 psl., kaina \$5.00.

1905 METAI. Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina \$6.00.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS. Paruošė Aušetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl., kaina \$5.50.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Surinko ir suredavo Jonas Balys, 472 dainos su gaidomis. Anglų ir lietuvių kalbomis, 144 puslapiai, kaina \$1.00.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Pilka. Pritaikyta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai, kaina \$1.00.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT. M. Inkinė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis anglų kalbančiams, 144 psl., kaina \$1.25.

NEMUNO SŪNYS. Andriaus Valneko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smėtonos diktatūrą. Pirmą dalį 780 psl., kaina \$2.00.

NEMUNO SŪNYS. Andriaus Valneko romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina \$4.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimą nagrinėja Paulius Calandis, didelė dalis su daugybe paveikslų, gerame popieriuje, kaina \$5.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa holševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina \$0.50.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausio laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius, kaina \$10.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl., geras popierius, kaina \$5.00.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susipažinti. Kaina \$1.20.

MILŽINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trileriška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, geras popierius, kaina \$2.50.

ALTORIŲ SEŠĖLY. V. Putino. Mykaloičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vaseris išsidėjo kunigybtis dėl moterys. Visos trys dalys įrinktos į vieną knygą, keti viršai, 681 puslapis, kaina \$6.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu: KELEIVIS 636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADEI. Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams su- prasti. Kaina \$0.50.

LIETUVIA RUDŲ. Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai. Kaino Lietuva kėlėsi iš mitybos, geriausias dovana kiekvienai progai, grafinis kietas viršelis, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50.

REMAICIŲ KRIKSTAS. P. Abelskio istorinis romanas iš žemaitių krikšto laikų, kieti apdarai \$3.50.

ZEMĖ DEGA. J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl., kaina \$4.50.

ZEMĖ DEGA. J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl., kaina \$4.50.

KODĖL AS NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomos argumentai. Kaina \$2.00.

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodyta, kodėl kelti visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisiasi. Kaina \$2.00.

ISŠIUSIEMS NEGRIZTI. M. Katiškio misticizmas aprašymas, kaip karui einant prie galo tiksliai lietuvių bėgo į vakarus nuo rusų "vaduotojų", 336 psl., kaina \$5.00.

SIURUOJŲ TAKELIŲ. K. B. Krivinskio atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo, 178 psl., kaina \$2.00.

SUZADĖTINĖ. J. Titiño 15 trumpų pasakojimų, 180 psl., kaina \$2.00.

MAŽŲJI LIETUVIA, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Linas, J. Balys ir J. Žilvičius, 326 psl., kaina \$5.00.

CEZARIS. Miro Jospo romano trijose dalyse, kiekviena dalis po 32, ara visos 3 dalys \$6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA. Parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina \$1.25.

ATLAIDŲ PAVESY. P. Abelskio romanas iš žemaitių Kalvarijos mieties, 467 psl., kaina \$4.00.

VISUOTINIS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ka apie tai sakė mokslas? Kaina \$2.00.

SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ. Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina \$2.00.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardas, nas. Kaina \$2.00.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas, Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.

LIUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo išpūsis buvo pasidavęs Rusijos diktatoriui. Kaina 25 c.

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina \$2.00.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GARAS, 32 psl., kaina \$2.00.

VLIKŲ GRUPIŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS, arba kodėl musose nėra vienybės, 80 psl., kaina \$1.00.

ZEMAITES KASAL. Garstosios mūsų rąstojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdžiai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina \$0.50.

Kam priklauso \$2,400,000?

Liepos 3 d. Jersey City, N. J., viename sename apleistame garaže buvo atrasta arti dviejų su puse milijonų dolerių pinigų. Pinigai buvo sename automobilyje, kuris stovėjo apleistame garaže be vieno rato.

Tiek pinigų, tai ne juokas. Kaip tik policija sužinojo, kad tokia krūva pinigų atrado sename garaže, tuoj prasidėjo aiškinimas, kam tie pinigai priklauso? Aiškinimas dar nėra baigtas, bet jau nebėra abejonės, kad pinigų savininkas susektas. O

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Aloyzas Baronas: LIEP. TAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3,00.

Aloyzas Baronas: VIENSI MEDŽIAI, 117 psl. kaina \$ 1,50.

Juozas Švaistas: JO SUZADETINĖ, premijuota romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl. kaina \$4.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl. kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, ŠIKŠNO-SPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinio emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJU GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRIZTA KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijos 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsų tautos „Aušros“ miestas, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokykles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsų katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės. Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai auškojo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdais kaina \$5.00; minkštais apdais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

nemažai ir kaštavo. Jis buvo daug kartų areštuotas, yra sėdėjęs pakartotinai kalėjime ir šiaip turėjo visokių nemalonumų, kol tiek pinigų sukirpo iš avelių. Ir dabar jis sėdi kalėjime nuteistas už gembleriaivimą kalėti nuo 2 iki 3 metų. Jis dar tik kelis mėnesius tėra atsėdėjęs. . .

Moriarty, 52 metų amžiaus, turi „draugę“, panelę Anna Petrick, „virš 21 metų amžiaus“, kuri sakosi tą gemblerį pažįstanti „visą jo gyvenimą.“

Dar 168,675 doleriai

Kai jau dviejų milijonų ir 400 tūkstančių dolerių mieste, vienas blokas nuo rasto-čiame Jersey City, N. J. mieste buvo išspres, tame pa- sios didžiosios sumos, irgi sename, apleistame garaže atrasta dar 168,675 doleriai. Policija nustatė, kad ir tie pinigai priklauso tam pa- čiam „gemblerui“, kuriam priklauso ir tie du su puse milijonai dolerių! Žinoma, išdo letena pasieks ir tuos naujai atrastus pinigus.

Pasirodo, kad neužtenka suktais būdais „uždirbti“ di- delę krūvą pinigų, reikia dar turėti proto, kaip tuos pin- gus sunaudoti ir kaip juos paslėpti einant į kalėjimą porai metų poilsio. Kas tik tiek teismo, kad pinigų slėpti sename garaže po dulkėtai voratinkliais, tas iš tikrųjų, turi pirmą sumo- kėti išduoti savo skolas, o po, jei jam dar kas liks, galės važiuoti į Floridą sildyti sa- vo durną makuale karštuose saulės spinduliuose ir dūsa- ti: išviloti mokėjau,—pas- lėpti nesugebėjau. . .

BIJO, KAD VANDENS NEPRITRUKTŲ

Taip, kai kam yra rūpes- čio ir dėl šito dalyko. 1900 metais JAV per dieną su- naudodavo 4 bilionus galio- nų vandens, o dabar jo jau reikia 60 bilionų galionų. Spėjama, kad po 18 metų jo reikės tris kartus daugiau. O gamtoje vandens tiekimas nepasikeičia. . .

Rytuose ir Pacifiko šiau- rinėj dalyj tas reikalas leng- viau išsprendžiamas—tere- kės parūpinti didesnius at- sargų įrengimus. Kas kita kitose Vakarų vietose, kur vandens ir šiandien trūksta. Ten bėra viena išeitis—gau- ti vandenį iš vandenyno, pir- ma pašalinus iš jo druską. O tas darbas šiandien yra la- bai brangus. Atomo energij- jos panaudojimas taikos rei- kalams, gal padės ir tą klau- simą išspręsti.

MIRĖ RAŠYTOJAS WILLIAM FAULKNER

Amerikos rašytojas Will- iam Faulkner mirė liepos 6 d. ankstyvą rytą Oxford, Miss. ligoninėj nuo širdies smūgio.

Rašytojas W. Faulkner mirė 64 metų amžiaus. Jis buvo fermeris ir universi- teto profesorius (dėstė lite- ratūrą), bet pagarsėjo savo raštais apie „Yoknapataw- pha“ apskrities gyventojus, Mississippi valstijoj, jų ko- vas, vaidus, smurto „žygius“ ir gyvenimą. 1950 metais rašytojas gavo Nobelio lite- ratūros premiją.

Rašytojas Faulkner yra parašęs eilę romanų, trumpų novelių ir du rinkinių po- emų. Visai neseniai jis pa- skelbė apysaką „The Re- vers“, kuri dabar labai pla- čiai skaitoma.

VIETINĖS ŽINIOS

Išvyko į SLA Seimą

I 52-ąjį SLA Seimą, kuris vyksta šią savaitę Newark, N. J., iš Bostono išvyko Sta- sys Michelsonas ir Margare- ta Michelsonienė, dr. A. L. Kapočius su žmona, Ona ir Antanas Andriulioniai, Ja- dvyga Tumavičienė, Vincas Anesta, Juozas Lekys, Ja- dvyga Keslerienė, Antanina Mockienė ir kt.

Daug atostogauja

Liepos mėnesį daugiausiai atostogaujama. Daug ir bos- toniškų dabar poilsiauja. Vieni jų apie savo namus su- kinėjasi, Bostono ar kurį ki- lą artimesnį paplūdimį ap- lanko, nors, teisybės pasa- kius, dar iki šiol nevisas die- nas dėl oro ten malonu bu- vti.

Kiti (rašytojai St. Santva- ras, Ant. Gustaitis su šimo- mis ir kt.) išvažiuo į Cape Cod.

Vėl kiti (Pov. Žičkus su šeima, Jadvyga Adomavi- čienė) išvyko net į Chicago, nes ten turi artimų giminių.

Sėkmingai kovoja su polio

Bostono miesto sveikatos įstaigos pranešimu, gegužės mėnesį 179,816 vaikų nuo 3 mėnesių iki aštuonesios mokyklos baigimo metų ga- vo pirmą kartą nuo polio apsaugojančias tabletes ir 172,843 vaikai antrą kartą. Tuo būdu 86% visų minėto amžiaus vaikų gavo priešpo- linių vaistų antrą kartą. Ši- tas procentas dar padidės, nes į minėtą skaičių neįeina tie, kurie gavo vaistus iš pri- vačių gydytojų.

Pakeitė „Blue law“

Nuo liepos 4 d. pradėjo veikti naujas įstatymas, re- guliuojantis prekybą šven- tomis dienomis. Jis daug lai- svesnis negu iki šiol veikęs. Pavyzdžiui, jis leidžia šven- tadieniais laikyti atidarytas maisto krautuves (su ne daugiau kaip 2 tarnauto- jais), dovanų, gėlių ir kt. krautuves. Juo paliko nepa- tenkinti tie, kurie švenčia šeštadieniais, nes žydai ir adventistai norėjo, kad jie galėtų visokias savo krautu- ves laikyti atidaras sekma- dieniais.

NEVERK BE REIKALO!

Geriau perskaityk Antano Gustačio knygą **A n a p u s T e i s y b ė s**. Joje atpažin- si ir savo draugus ir priešius ir net patsai iš savęs imsi juoktis. Kaina \$2.20. Gauna- ma Keleivio administracio- je.

Dalyvaukime Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime

Šį sekmadienį, liepos 15 d. 2:30 val. ppiet John Han- cock salėj, 188 Berkeley St., bus minima Pavergtųjų Tau- tų Savaitė, kurią pirmą kar- tą Amerikos prezidentas pa- skelbė 1959 metais ir nuo to laiko ji kasmet minima.

Minėjime kalbės ameri- kiečiai ir įvairių pavergtųjų tautų atstovai.

Nepamirškime liepos 29 d.!

Atsiminkime liepos 29 d., sekmadienį! Tą dieną Lie- tuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopa rengia savo metinį pikniką-gegužinę, North Ea- stone, Mass. Piknikas bus Bernice Claire farmoje, kur buvo ir kelis praėjusius me- tus. Vietą graži, patogią, o to- dėl pasižymėkime dieną ir dalyvaukime! Rengėjai už- kviečia visus.

Ketvirtadienį atidaromas Music Hall

Šį ketvirtadienį, liepos 12 d. iškilmingai atidaromas Music Hall kino teatras, bu- vęs Metropolitan, kuris šį pavasarį perėjo į Ben Sack rankas. Tas savininkas da- bar turės Bostone 5 ir Fitch- burge 2 kino teatrus. Be to, Bostone jis stato dar vieną naują—The New Common- wealth.

Atidarytame kine pirmas fil- mas bus Boys' Night Out. Šitam muvių teatrui vadov- liaus Algimantas Ivaška.

Sveikiname S. Vaitkevičių

Sveikiname Stanislovą Vaitkevičių, Keleivio ilga- metį skaitytoją, kuris šiomis dienomis baigė 92 metus ir dar prie žemės nelinksta. Dar ilgų metų stipriam žė- maičiui!

Streikai

Praeitą savaitę N. Angli- joj streikavo apie 4500 dar- bininkų — geležinių kons- trukcijų 2,300, Plymouth gu- mos įmonėse Cantone 750 ir Mass. Technologijos Institu- to 1,350 darbininkų.

Nepirkite labai mažų vokių

Paštas įspėja, kad nuo 1963 m. sausio 1 d. nebus siunčiami laišškai, kurių vo- kai bus mažesni kaip 3x4 1/4 colių.

GAVOME NAUJĄ ZODYNĄ

Lietuviškas anglų kalbos žo- dynas, paruošė Vilius Pete- raitis, 58¢ puslapis, kaina 7 doleriai.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokių
- Laiškams atgalioji
- Programų ar plakatų
- Bet kokiam pramogai bileto
- Draugijoms įstatų ar blankų

„Keleivio“ spaustuvė padarys Tamstoms viską ir prisijus. Prašome kreiptis šiuo adresu:

„KELEIVIS“

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Dėkoju

Teko 7 dienas pagulėti Carney ligoninėj, kur dr. Stanley Mikal man padarė operaciją. Nuoširdžiai dėko- ju visiems, kurie mane ligo- ninėj lankė ar laiškais rami- no.

Juozas Vinciušas
122 Gilbert Rd., Belmont

Sveikino A. Mačionis

Inž. Antanas Mačionis, gyv. New Yorke, atsiuntė sveikinimų iš Cape Cod, kur jis atostogavo Nenortų vasarinėje.

KULTŪROS KONGRESAS

Antrasis JAV ir Kana- dos Lietuvių Kongresas šau- kiamas š. m. lapkričio 22-24

dienomis Chicagoje Marijos aukš. mokyklos salėje, o sek- cijų posėdžiai Jaunimo cen- tre.

Po kongreso vakare bus literatūros vakaras ar dra- mos spektaklis, o kitą dieną, t. y. lapkričio 25 d., lietuvių simfoninės muzikos koncer- tas, kuriam diriguos Jeroni- mas Kačinskas iš Bostono.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi- galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

MŪSŲ ATSTOVO ANGLI- JOJE NAUJAS ADRESAS

J. Venskunas
1 Stewart Street,
Mossend, Bellshill
Lanarkshire, Scotland.

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visą gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo kiekvienam yra la- bai reikalingas.

ECHO VALLEY LODGE.

Tai vieta, kurioje Jūs, su šeima ar be šeimos, Lietuviškoje vasar- vietėje, praleisite laiką, kuris ilgiai pasiliks Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką ap- linkumą.

ECHO VALLEY LODGE Jūs rasite, be poilsio, puikų resto- raną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais, ar tai viengungiai ar su šeima, puikią teniso, krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

ECHO VALLEY LODGE, be poilsio ir žaidimų, Jūsų patogum- ui ir malonumui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežerėliu ir 20 akrų puikaus miško.

Primami užsakymai taipgi vestuvių puotoms, iškylos, orga- nizacijoms ar pavienėms grupėms.

ECHO VALLEY LODGE atidaroma nuo liepos 4 dienos ir veiks ištisus metus.

Lietuviai savininkai JULIUS ir ELENA GARMAL visus ma- loniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE

ECHO LAKE, PA. Telefonas: STROUDSBURG 424-1920

TAUPLYK DAUG \$ \$ \$ \$ JŲSŲ KURO ISLAIDOSE

Užsakyk pas mus įvesti GARSŲJĮ 1962 METŲ INTERNATIONAL karšto oro KROŠNĮ

I ĮRENGIMA

JEINA:

1 85,000 arba

95,000 BTU

krošnis

3 kontrolės

Pūtimo vienetas

Filtrai

Nauji vamzdžiai

275 gal. tankas

Elektros ir kitko

įrengimas

SU 10 METŲ

RAŠYTA

GARANTIJA

PILNA KAINA:

\$ 595.

Apręžto laiko

pasiūlymas

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET STREET DORCHESTER 25, MASS.

24 valandų patarnavimas

TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Vietinės žinios

PIRMININKĖ, KUR VEDI?

Be galo nustebeu Keleivio pereinamą numerį perskaitęs So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos pirmininko Edmundo Ketvirčio pranešimą. Šios draugijos istorijoje tai bus bene pirmas toks atsitikimas, kad pirmininkas taip jūliai elgtųsi su draugijos nariais.

Jis mane ir kelis kitus narius, kurie susirinkime driso pareikšti kitokią, negu pirmininko, nuomonę, į gintį ir gauti beveik visų susirinkusių pritarimą, vadina triukšmadariais, "jumping jacks", neigiamai galvojančiais, trukdančiais draugijos veiklą nariais.

As prieš tai protestuoju. Ilgus metus esu draugijos narys, dirbau jai, kiek išgalėjau, ir dabar aš, pirmininko kareikiu, tapau žalingas draugijai, nes nepritariu pirmininko miglotam siūlymui, kurį ir susirinkimas beveik vienu balsu atmetė. Kas davė pirmininkui teisę narius rūšiuoti, vienus viešai vadinti pažangiais, o kitus atžagariais? Naudingais ir nenaudingais draugijai?

Kur rasi kitą tokį pirmininką, kuris norėtų, kad nariai susirinkime tik tylėtų ir kaip nebyliai keltų rankas už kiekvieną valdybos pasiūlymą? Taip daroma tik Chruščiovo viešpatijoje, bet mes gyvename laisvoje Amerikoje, laisva valia sukūrėme šią draugiją ir visi turime lygias teises ir pareigas jos likimu rūpintis. Jos valdyba tėra tik narių įgaliotinė ir, ką jie nutaria, tą tegali vykdyti. Ji neturi monopolinės teisės spresti, kas draugijai reikalinga ir naudinga.

O pirmininkas tą teisę pats vienas pasisavino, nes jis, kaip minėjau, jam priešingą nuomonę pareiškusių vadina draugijos veiklą trukdančiais, o tas reikią draugijai kenkiančiais.

Draugijos valdyba pagal jos įstatų str. 42 duoda priešai sąžiningai vykdyti draugijos įstatus. Tokia priešai sąžiningai vykdyti draugijos įstatus. Tokia priešai sąžiningai vykdyti draugijos įstatus.

Draugijos įstatų str. 30 sako, kad "visuotinis susirinkimas yra aukščiausia draugijos instancija". Todėl jo nutarimai privalomi visiems nariams ir valdybai.

Pagal įstatų str. 36 susirinkimas teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 75 nariai. Birželio 21 d. susirinkime, kaip pats pirmininkas rašo, dalyvavo apie 150 narių. Taigi jis buvo teisėtas, ir jo nutarimai nariams ir valdybai privalomi.

Bet pirmininkas to nepripažįsta, nes susirinkimo nutarimas jam nepatinka. Jis, užuot elgėsi pagal įstatus, nori jį apeiti neteisėtu keliu, pagalbos šaukdamas laisvą, per spaudą ir per radiją į tuos narius, kurie susirinkimų nelanko.

Ir ką iš tikrųjų pirmininkas mano daryti su tais narių pareiškimais, jeigu jis tokią gaus? Juk tai bus nežinia kaip gauti pareiškimai iš narių, kurie susirinkime nebuvo, negirdėjo visų vienos ir antros pusės aiškinimų ir, vadinas, nežino reikalo. Ar jis jais mėgins pakeisti visuotinio narių susirinkimo nutarimą ir savo sumanymą vykdyti?

Bet kuriuo draugijos statuto straipsniu jis tą savo elgesį parems, jei tokio nėra? O jei be teisėto nutarimo lėšos bus išleistos, jis, manau, žino, kas už tai atsakys.

Dar vienas dalykas. Pirmininkas prašo pareikšti nuomonę "pirmojo aukšto atnaujinimo" reikalu. Argi jau tas darbas pradėtas? O kas ir kada yra nutaręs tai daryti? Juk ir jis pats rašo, kad valdyba dar tik ruošiasi tam darbui. Ir susirinkimui dar nebuvo smulkiai išdėstyta, kas ir kaip bus atnaujinama. Nebuvo pranešta nė numatomų išlaidų suma, tik direktorė Ona Ivaskienė paskutiniajam susirinkime atidengė paslaptį, kad tai kvepia \$11,000.

Tai išgirdę ir neturėdami iš valdybos aiškaus darbų plano, nariai tikrai susijaudino ir valdybos pasiūlymą atmetė. Valdyba turėjo atieiti į susirinkimą su aiškiu pasiūlymu: norime tą ir tą daryti, tas gali atsieiti tiek ir tiek, paskelbus varžytynes, gal dar bus pigiai. Ar sutinkate?

Bet valdyba to nepadare ir visą reikalą kažkokia paslaptimi gaubė, todėl susirinkimas jai ir nepritarė.

Kas čia darosi mūsų draugijoje? Nejaugi jos pirmininkas nori tapti diktatorium? To nariai neturi leisti.

Bronis Kontrim

Tūkstančiai matė lietuvių šokių

Bostono meno šventės, kuri baigėsi praeitą sekmadienį, liepos 3 d. programa buvo skirta liaudies šokiams. Šiomet tebuvo pakviesta mažiau tautų, tos, kurios turi geresnes šokėjų grupes, ir joms duota šokti po 3 šokių. Siemet dalyvavo šių tautų šokėjų grupės: amerikiečių, lenkų, skotų, estų, anglų, airių, armėnų ir lietuvių.

Lietuviams, kaip visuomet, atstovavo Onos Ivaskienės vadovaujamas sambūris — 10 porų. Kaip minėjau, vienos grupės buvo geros, todėl ir mūsų šokių reikėjo gerai pasitempti. Jie gėdos mums nepadare.

Dar tik pranešėjui priminus, kad dabar pasirodys lietuviai, Onos Ivaskienės vadovaujama, pasigirdo palankūs šūkiai ir plojimai. Visus tris šokius šokant buvo paplojama, o ka jau besakyt šokių pasibaigus. Nė vienos kitos grupės kiekvienas šokis nebuvo plojimai, maš pertraukiamas. Todėl reikia pasidžiaugti, kad ir šį kartą mūsų šokėjai gražiai pasirodė tokiais gausiai žiūrovų miniai. Tikrai buvo keliolikos tūkstančių minia, o kiek dar žiūrovų šokėjus matė televizijoje, nes visa programa buvo rodoma.

Malonu, jei kuris nors lietuvis ar jų sambūris prasiūša ir amerikiečių tarpą. Tokių turime ir Bostone. Iš jų tarpo, be abejonės, nelietuviams plačiausiai žinoma yra Ona Ivaskienė su savo lietuvių tautinių šokių šokėjais. Toje srityje jie yra pirmose eilėse. Ona Ivaskienė yra N. Anglijos tautinių šokių puoselėtojų draugijos direktorė. Be jos šokėjų neapsieina nė viena N. Anglijos liaudies šventė, jie dažnai šoka studentų ir kitų mokyklų moksleivių ir draugijų rengimuose, televizijos programoje, todėl šitas sambūris dažnai ir amerikiečių spaudoje minimas.

Reikia džiaugtis šito sambūrio veikla ir linkėti jo vedėjai nepailsti, nes jeigu jai nepritrūks noro ir energijos, ji mokės ir šokėjų surasti.

Z-is

Jūrų milžinas apleido Bostoną

Šių metų Liepos Ketvirtos Bostone, be įprastinių ceremonijų ir svečių, turėjo dar nepaprastą svečią — didžiausią ir greičiausią atomų jėgą varomą lėktuvnešį Enterprise, kuris prieš pat šią šventę atsilankė į Bostoną. Dėl savo dydžio jis turėjo sustoti jūroje kelios mylios nuo kranto, bet laivo vadovybė patarino bostoniečiams laivelius jį pasiekti.

Norinčių tą nepaprastą svečią aplankyti buvo labai daug. Per 3 dienas jį aplankė 12,000 ir dar daug tūkstančių tegalėjo juo pasidžiaugti iš tolo ir laukti kitos progos jį aplankyti.

Šitas laivas baigtas statyti 1961 m. lapkričio mėnesį, jis atsiėjo 444 milijonus dolerių. Jis yra 85,350 tonų, greitis 40 mylių per valandą, ilgis 1,123 pėdos, kitaip tariant penktąjį dalis mylios, aukštis nuo dugno iki stiebo galo lygus 23 aukštų mūriui. Jo vienas inkaras sveria 30 tonų.

Jo denis, nuo kurio pakyla lėktuvai yra puspenkio

akro plote jame sutelpa 100 įvairaus dydžio paprastų ir sprausminių lėktuvų. Jame yra įrengimai, kurie galina kas 16 sekundžių paleisti vieną lėktuvą. Jis, sakoma, tiek stiprus, kad nukritusi bomba jam tiek tereikia, kiek žmogui uodo įkandimas.

Laive yra 4,600 karių, jų tarpe 69 karininkai. Galima įsivaizduoti, kiek reikia visų jiems aprūpinti. Karių patalpos geros, jie turi biblioteką, kiną, televiziją, 3 kirpyklas, valgyklą, 4 krautuves ir t.t.

Laivas, kaip minėta, yra varomas atomo jėga. Kartą tam reikalingu atomo krosnims kuru apsirūpinęs, laivas gali be sustojimo plaukioti 3 metus. Kadangi tas kuras teuzima labai mažai vietos, tai laivas gali vežti galybę kuro, kuris reikalingas kitiems jį lydinčioms laivams. Elektros jėgą gali pasigaminti tiek, kiek reikalinga aprūpinti 2 mil. gyvenamąjį miestą, kasdien gali distiliuoti 280,000 galionų vandens.

Zodžiu, tai yra tokia plaukiojanti tvirtovė, kokios dar niekas kitas neturi. Todėl suprantama, kad daug kas norėjo ją aplankyti.

Kas nepateko į Enterprise, tas galėjo aplankyti mažesnę, bet vis dėlto didelį lėktuvnešį Wasp ir kelis kitus karo laivus, jų tarpe pirmąjį varomąjį raketų kreiserį, raketų naikintuvą.

Liepos 5 d. Enterprise išplaukė į Atlantą, iš ten po kelių savaičių sugrįš į savo uostą Norfolk, Va., susitvarkyti ir išvyks į Viduržemio jūrą, kur plaukioja JAV 6-sis laivynas.

A. Bimba apie Gaidelį ir Santvarą

"Laisvės" rabinas A. Bimba savo laikraščio liepos 3 d. laidoje piktinasi rašytojo Stasio Santvaro ir kompozitoriaus Juliaus Gaidelio sukurta Kantata apie Lietuvą, kurią Bostono lietuvių misijos choras sėkmingai sugiedo gegužės 20 d. Lietuvių spauda palankiai įvertino abiejų kūrėjų darbą.

Kitaip jį vertina tas, kuris viską mato pro Maskvoj dirbtus akinius. Jis norėtų, kad Kantatoj būtų garbinama rusų pavergtą Lietuvą, o joje kaip tik keliama pasipiktinimas pavergejais, žadamas pasiryžimas tuo jungu nusikratyti ir sulaukti dienos, kada Lietuvoj "pradings nedalios atnešti vargai".

Todėl Bimba ir rašo, — "kad šitas Gaidelio ir Santvaro biaušus spaudymas ant Lietuvos jų karjeros nepakels nei per nago juodumą. Priešingai, nuo dabar kiekvienas padorus lietuvis į juos ir jų "ankatą" (Turbut, norėta pasakyti "kantatą", Kel. red.) žiūrės su didžiausiu pasipiktinimu."

Tokia Bimbos recenzija kaip tik ir yra geriausias įrodymas, kad S. Santvaro ir J. Gaidelio Kantata apie Lietuvą išsako kiekvieno padorus laisvės trokštančio lietuvi giliausius jausmus — meilę tėvynei ir panieką pavergejui. Juk mes jau žinom, kad Bimba patinka ne laisvės muzika, o tik vergų pirklio nusibodusio zvono bimbūnimas.

Vieversio nematyti jam pakilus apie 1000 pėdų, bet jo giesmė girdėti iš 2000 pėdų aukščio.

LAISVĖS VARPAS
NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA
Sėkmadieniais 8-9 val. ryte
AM Bangomis 1190 kilociklų
FM Bangomis 105.7 megaciklų
IS WKOX, Framingham, Mass.
VEDEJAS—P. VIŠČINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUNiper 6-7209

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS ALIEJAUS KROSNIS SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA
I PILNA ĮRENGIMA
JEINA: NACIONALINIAI GARSI J. M. KROSNIS SU TERMO-STATU • MASTER RELAY • HI-LIMIT CONTROL • COMBUSTION CHAMBER • ELEKTROS SUJUNGIMAI • 275 GALIONŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARBAS UZ
SPECIALIAI ŽEMĄ KAINĄ
\$269.
24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.
45 Dorset St., Dorchester, Mass.
Geneva 6-1204

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Grįžo Sirutavičiai

Irena, inž. Vladas ir jų dukterė Irena Sirutavičiai grįžo iš atostogų, kurias praleido Maine valstijoje.

REIK PATYRUSIO BARTENDERIO
Geras atlyginimas, lengvos darbo sąlygos. Kreiptis pas Petrą Feldzių. Strand Cafe Corp. 374 W. Broadway, So. Boston, Mass.

IESKAU PIRKTI SALDYTUVĄ
Kas turi palaikytą, bet dar dirbantį saldytuvą (refrigeratorių) prašom pranešti man, noriu pirkti. Adresas: W. Garon-Geronaitis 15 Burrill Pl., So. Bostone

IESKO BUTO
Dirbanti moteris, lietuvi, ieško 2-4 kambarių buto, svaraus, netoli susisiekimo priemonių. Gali būti So. Bostone, Cambridge, Dorchester. Rašyti: Keleivis 636 Broadway, So. Boston, Mass. (For Mrs. Schniras) (29)

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00.

DOVANOS I LIETUVĄ
Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nuveina tvarkingai ir be trukdymų. Neuzmirškime gimi ir draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
174 Millbury Street WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
925 E. Fourth St., So. Boston
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Saugite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas AN 8-3630

GR 9-1805 ir AN 8-9304
Dengiamie Stogus
Ir Taisome Juos
ZVYRU ir SMALA TAISSOM Taisome, singeliuojame, dengiamie aliuminijum ir dažome iš lauko sienas.
Free Estimates
SAUKTI PO 5 VAL. VAKARO Du broliai lietuvių Charles ir Peter Kislauskai
Garantuojame gerą darbą

Apsidrausk
NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiamie nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:
BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau
Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay
LIETUVIS
Plumbing—Heating—Gas—Oil
I Gazo šilumą permainyti \$275
Telefonas: CO 5-5839
12 MT. VERNON STREET
DORCHESTER 25, MASS.

NECCHI SIUVAMA MASINA
1960 Modelis
Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagą, adu, išsiuvinėja, dirba monogramas, dirba zirkavones ir t. t., ir t. t. Originalu su penkių metų garantija \$25 už viską—galima mokėti po \$1.25 per savaitę
HA 6-3900

Bay View Realty Co
Real Estate - Insurance
Notary Public
Antanas JUKNEVICIUS
Bronius MIKONIS
LICENSED BROKERS
Sąžiningas patarnavimas perkant, parduodant, ir draudžiantis namus, ūkius, ir verslus Bostone ir aplinkinėse.
1672 DORCHESTER AVE. DORCHESTER 22, MASS.
Office AV 8-4144
Res. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.
Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius (Seymour)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas X RAY
534 Broadway, So. Boston, Mass.
VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7
TEL. AN 8-2712
Namai ir ūkis:
287 Concord Rd., Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

TELEFONAS AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro
Treciadieniais ofisas uždarytas
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papušalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papušalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierios Siemonas
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie geležies daiktai

Trans-Atlantic Travel Service
Bilietai lėktuvais ir laivais, parūpina viešbučių užsakyimus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.
Tose Pačiose Patalpose
DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.
Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, ir kitko. Visas išlaidas ir SSER miltų apmoka siuntėjas.
MEDŽIAGAS, ODAS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIKAINA Mūsų ĮSTAIGOJE. PRASYKITE Mūsų KATALOGŲ!
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršū nurodytu adresu. Įdekitė daiktų sąrašą ir aiškūs siuntėjų ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštą siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siuntiamieji daiktai tel. pa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colų. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI
Visi siuntiniai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.
VEDEJAS: JONAS ADOMONIS